

Bajai Tükör

A Bajai Tükör következő száma
2005. december 9-én jelenik meg.

Kéthetente a postaládákban!
XII. évfolyam 21. szám - 2005. december 2.

Keretes hirdetések:
79/425-964.

AKKUMULÁTOR és AUTÓÜVEG CENTRUM
Baja, Dózsa Gy. út 194.
Nyitva: H.-P. 8-17 óráig, SZO. 8-12,30 óráig.

44 Ah akkuk már 5.400 Ft-tól,
55 Ah akkuk már 6.400 Ft-tól,
72 Ah akkuk már 9.400 Ft-tól,
100 Ah akkuk már 12.400 Ft-tól,
150 Ah akkuk már 18.400 Ft-tól.

Telefon:
79/520-460
Ügyeleti telefon (hétvégén is):
70/33-85-548

Jól halad a Főtér rekonstrukciója

Szinte mindenki, aki a városban lakik, naponta útba ejti a Főteret. Sokan szemlélik érdeklődve a nagyarányú munkálatokat. Érthető, hiszen a tér egyik jelképe városunknak, melyet az ide látogató idegenek is megcsodálnak. Az építkezés sok nehézséggel jár, a műszaki kivitelezés tekintetében is, lévén, hogy a tér tele van alépitményekkel. De sok kényelmetlenséggel is jár a város lakói és az itt működő kereskedők számára. A tér centrális jellegéből következő, hogy a gépjárműforgalommal nehezen lehet kikerülni. A kényeszerű elterelés miatt csúcsforgalmi időszakokban számos dugó alakul ki az egész belvárosban.

A tér alatti, a mélyépítési munkálatok im-

már befejeződtek. A legnagyobb műszaki probléma itt is - mint általában a nagy tereknél - a csapadék elvezetése a felületről. (Képzeljük el, egy nagyobb eső vagy felhőszakadás alkalmával micsoda irdatlan mennyiségű víz hullik a több hektáros felületre!) A vízvezetést a tervezők úgy oldották meg, hogy a Szentháromság-szobor közelébe szivattyút telepítenek, - ennek előmunkálatai elkészültek -, mely a térről elsődlegesen összegyűlő piszkos vizet a szennyvízcsatornába emeli. Így a Sugovicát a szennyvíz kevésbé terheli, mert ide csak a tisztább csapadékvíz kerül. Az áttemelő szivattyú működtetése egyszerű rutinfeladat. Ha a föld alatti víztárolóban bizonyos szintet elér a víz, a szivattyú automatikusan működni kezd. A város lakói részéről többször felmerült, hogy az illemhely nagyon nem illik oda a tere. Nem is lesz ott, hiszen a szivattyú éppen a helyére kerül.

A napokban - a közművek kiépítése után - megkezdődött a burkolat építése a tér déli részén betorkolló utcánál. Az utakon, a kockakő alá olyan aljzat kerül, mely jól bírja a terhelést. A parkolók alá már nem szükséges a kavics fölé helyezett 20 cm-es betonréteg, ide zúzottkő ágyazatot készítenek.

Az építők úgy mondják, hogy a gépjárművek a legjobban nélkülözött útszakaszt - az OTP és a Városháza közötti utat a szoborig - még idén birtokba vehetik. A jövő év első hónapjaiban pedig a többi csatlakozó utca felől is - egyelőre ideiglenes megoldással -, gépjárművel járhatóvá válik a tér.

Gál Zoltán

Ádvent 4 gyertyája, 22 ajándéka

Karácsony napjához közeledve egyre inkább elfogja a hívó, hagyománytisztelő embert egyfajta kellemes láz, igalom. Sajnos napjainkban a Karácsony sok esetben az ajándékok körül forog, és éppen azokról feledkezünk meg, akik az ajándékot kapják. Mint azt Lisieux-i Szent Teréz mondta: "Nem az az igazi nagy tett, ha sokat adunk, hanem, ha nagyon szeretünk."

A latin eredetű szó (adventus) megérkezést jelent. Ez a Jézus születésére való várakozás, a felkészülés, a reménykedés időszaka. András napjához legközelebb eső vasárnap és december 25-e közötti négy hetes "szent idő" a karácsonyra való lelki felkészülés ideje. A régi időkben éjféltor hangszó hirdette ádvent, valamint az egyházi év kezdetét. Eredete az 5-6. századra nyúlik vissza, ebben az időben az emberek szigorú böjtöt tartottak. Nappelke előtt hajnali misékre jártak, amelyeket "angyali-", vagy "aranyos misének" is neveztek. 1611-ben a nagyszombati zsinat ádvent első vasárnapjától vízkeresztig megtiltotta az esküvőket, zajos mulatságokat. Zaklatott, rohanó világunkban ma már ez is másképp-

pen van. Nem maradhat el azonban asztalunkról a karácsonyt idéző ádventi koszorú. Ezen rendszerint 3 lila és egy rózsaszínű gyertyát helyezünk el. Minden vasárnap este egydel több gyertyát gyújtunk meg, végére, idén december 18-ra hagyva a rózsaszínűt. Ádvent minden estéjén egy-egy órára összegyűlnek a családtagok, mécesst gyűtanak a gyermekek pedig húznak egyet az ádventi csomagocskák közül, melyekben apró ajándékok jelzik a nagy eljövetelet, a Karácsonyt.

Ádventi hétfégék címmel a bajai Ifjúsági Ház gazdag programot kínál a gyermekeknek. Szombaton, december 3-án délután 3 órától jazz-balet bemutató, december 10-én táncház a Mini Gemenc Néptánc csoporttal és a Bácska Bandával, Luca-búza tál, és betlehemi jászol készítés, december 17-én pedig a fővárosi Bábovi Színház előadását tekinthetik meg a látogatók. Mind a 4 szombaton délután 3-tól 5 óráig kézműves játszóházak is lesznek, ahol ádventi koszorút, karácsonyi díszeket, üdvözlőlapokat lehet majd készíteni és vásárolni. A belépés ingyenes. K.L.

MŰSZAKI VIZSGABÁZIS

Jelentkezés műszaki vizsgára:
79/428-691, 79/323-249

Zöldkártya dízel, benzin és gáz üzemű
gépjárművekhez, LPG-tanusítvány.

AUTÓS BOLT
06-30/205-7780
UAZ-Niva-Renault alkatrészek raktárról.

AUTÓ SZERVIZ
06-30/371-4759
Baja, Bokodi út 64.

TÖRZSÜGYFEL KEDVEZMÉNY!

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Piacok és Vásárok tartásáról szóló, 39/2004. (VI. 23) Ktr. Sz. önkormányzati rendelettel összhangban a Bajai Piac árusításra kijelölt területek 2006. évre szóló helyhasználati jogának

licitálása

2005. december 8.-án, csütörtökön 9,00 órakor

a **Baja, Árpád tér 1. sz. alatt (Művelődési Központ) kerül megtartásra.**

A pályázó a jelentkezéshez 20.000 Ft ajánlattételi biztosítékot köteles befizetni, elárúsító helyenként, legkésőbb 2005. december 7.-én, szerdán 12,00 óráig a Bajai Piac irodahelyiségében,

ahol a befizetéssel egyidejűleg a pályázó a licitálás feltételeit írásban megkapja.

Bővebb felvilágosítás:

Bajai Kommunális és Szolgáltató Kht.
Baja, Szénes u. 1. sz. Piac Iroda
Eleky István piac ágazatvezető
Telefon: 79/523-795; 06-20/9607-099

SZÁMLÁZÁS-HÁZIPÉNTÁR KEZELŐ PROGRAM a FORINT-SOFT-tól.

Számlázás, szállítólevél, pénztárbizonylat, pénztárjelentés egy modulban.

Érdeklődjön:
79/424-772/ 109-110. melléken.
Email: forintsoft@forintsoft.hu

Forint-Soft

Kínálunk:

- * divattáskákat,
- * sport- és utazótáskákat,
- * hátizsákokat,
- * öveket,
- * pénztárcákat

széles választékban minden korosztály számára.
NÉZZEN BE, MEGÉRI!

SUGOVICA-HÍDNÁL

Baja, Árpád tér 6.
Telefon: 79/323-670.

Nyitva: hétfőtől péntekig 9-17,
szombaton 8-12.

50% AKCIÓ

Baja, Batthyány L. u. 18. Telefon: 79/321-448.

EGYES SZEMÜVEGKERETEKRE!

- expressz szemüveggéztetés
- SZTK vények beváltása.

Komputeres szemvizsgálat!
Tel.: 79/321-448, 06-30/495-9439.
Szíveskedjék időpontot kérni!

A bajai gyógyszertárak ügyeleti beosztása 2005. december hónapban

november 28- december 4-ig	Szent Rókus Pharma Bt. Baja, Rókus u. 13/b.	Tel.: 79/322-873
december 5-11-ig	"Aranykereszt" Gyógyszertár Baja, Szabadság út 28.	Tel.: 79/321-627
december 12-18-ig	Városcsú Gyógyszertár Baja, Déri F. stny. 4.	Tel.: 79/ 324-165
december 19-25-ig	Forrás Patika Baja, Lökert sor 1/L.	Tel.: 79/323-398
december 26- január 1-ig	Korona Gyógyszertár Baja, Tóth K. tér 2.	Tel.: 79/322-551

GEMENC RT.
a természet szolgálatában

**A Gemenc Rt.
központi székházában**
(Baja, Szent Imre tér 2.)
és a
Duna-parti irodaházában
igényesen kialakított
**irodahelyiség
bérelhető.**

További információt Nagy András ad
a 79/324-144-es telefonon.

DADIR-ÍRÓSZER SZAKÜZLET
Baja, Vörösmarty u. 2. Tel./fax: 79/ 321-145

**KARÁCSONYI
KÍNÁLATUNKBÓL:**
girlandok, boák, hó spray, gyertyák,
csillagszórók, díszcsomagolók,
kötözők, masnik, képeslapok.

Egyéb kínálatunkból:
asztalinaptárak,
falinaptárak,
plakátnaptárak,
földgömbök,
tollkészletek,
határidő naplók.

Mindent egy helyen, a SZAKÜZLETBEN!

Tüntetés fontolgatnak a barai emberek

Hogy milyen eredménnyel járt Széll Péter polgármesternél a Bara lakótelep különdíjsége, arról a lapzárta miatt nem tud számot adni. Az előzményekről a következőképpen tájékoztatta a Bajai Tükör olvasóit egy felhőborított barai lakos.

A Bara lakótelep minden lakásának lakója kapott egy számlát, - mellékelve a csekket -, a Felső-Bácsi Hulladékgyűjtő Kft.-től, hogy fizessen be 2520 forint közterületi konténer bérleti díjat november 24-ig. A számla kelte november 14., tehát a kibocsátó 10 napi határidőt jelez a számla kamatmentes rendezésére. A határidő elmulasztásával kapcsolatban közli, hogy a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresét számítja fel. A 2520 forintos konténer bérleti díj az idei évre havonta felszámított 168 forintból, valamint a 2016 forint 25 százalékos áfájából, 504 forintból tevődik össze.

A lakók panaszos levelükben a számlát jogtalanul ítélik meg, a következő, most szó szerint idézett indokok alapján:

1. A lakótömb átadása óta rendelkezett saját hulladékgyűjtő konténerrel. Amikor a kft. átvette a szállítást, a régi tárolóedényeket összegyűjtötték, és újakat hoztak.

2. A 2005. évig a közösség tárolóedény bérleti díjat nem fizetett, az idén került bevezetésre.

3. A tömbben minden lakás - összesen

60 - megkapta a fenti összegre szóló csekket.

Ha számszakilag ellenőrizzük, egy konténer éves bérleti díja 60 x 2520.- Ft, ami összesen 151 200.- Ft. Ez a minimum bérleti díj, mivel azzal sem vagyunk tisztában, melyik konténer melyik háztömbhöz tartozik. Előfordulhat, hogy egy konténer több közösség használ, ami megemeli a bérleti díj összegét.

4. Ez az első alkalom, hogy a kft. csekken kéri a befizetést, ugyanis a díjbeszedést a mai napig is díjbeszedői rendszerrel végzik, teljesen kiszámíthatatlan módon. (Például, ha valakit nem találnak otthon, nem hagynak értesítést; a díjbeszedők nem azonosítják magukat.)

5. A szemétszállítási díj befizetésére ezen kívül csak személyesen, a kft. bajai telephelyén van lehetőség. Csekken vagy banki átutalással nem lehet fizetni.

A panaszosok arra kérik Széll Péter polgármestert, hogy vizsgálta meg a konténer bérleti díj kirovásának jogosságát, a szemétdíj fizetési rendszerét pedig dolgoztassa át az illetékesekkel. Amint írják a lakótelepen sok a kisnyugdíjas, a mozgáskorlátozott, a kisgyermekes és munkanélküli lakó. Ez ideig csak tiltakozó aláírásokat gyűjtöttek, de a demonstrációtól sem riadnak vissza - mondják a Bara lakótelepen élő emberek. *Gál Zoltán*

Teherfoglalomra bővül a hercegszántói határátkelő

A hercegszántói határátkelővel kapcsolatos örömhírről számolt be lapunknak Széll Péter polgármester. A közelmúltban tárgyalt a Vám- és Pénzügyőrség regionális parancsnokával, aki közölte, hogy hosszú évek kitaró munkája eredménnyel járt, elhárultak az akadályok a teherforgalomra bővítés elől. Az első ütemben csak a kis és közepes, azaz a legfeljebb 7,5 tonnás teherautók számára nyitják meg az átkelőt. A munkálatokat már megkezdték, tavasz végére, nyár elejére befejeződhetnek. Ahhoz, hogy itt jelentősebb teherforgalom megindulhasson, a határátkelőn túl másra, útra is szükség van. Ezért úgynevezett Interreg-pályázatra a Bajai kistérség és a közútkezelő kht. közös anyagot adott be a

Hercegszántó és Baja közötti útszakasz tervezésére, hogy az szélességében és teherbírásiában is megfeleljen a megnövekvő teherforgalomnak. Ezzel együtt, ahol szükséges, elkerülő utakat is építeni kell, így Baja déli szakaszán, továbbá érintett lehet ez ügyben Nagybaracska és talán Bátmonostor is.

Széll Péter elmondta még, hogy tavaly a zombori kereskedelmi kamara elnöke közölte, hogy tízedére csökkent 1990 óta az áruforgalom és a gazdasági kapcsolatok szintje a két ország között. Ezek után remélhetőleg az út és az átkelési lehetőség hiánya már nem lesz akadálya a gazdasági kapcsolatok megújulásának, fellendülésnek. *Z. L.*

A Bajai Tükör hirdetésszervezőt alkalmazna, jutalékos rendszerben. Kötetlen elfoglaltság, jó kereseti lehetőség. Érdeklődni lehet a 79/425-964-es telefonszámon (munkaidőben).

Mentálhigiénés városi fórum

A Mentálhigiénés Világnap alkalmából városi fórumot szervez a József Attila Művelődési Központ és Ifjúsági Ház, az Egészséges Baja Városért Közalapítvány és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat helyi szervezete. Az érdeklődőket december 5-én, 14 órai kezdettel várják a művelődési központ konferenciatermébe.

A tervezett program szerint megnyitót mond dr. Deutsch Ottó, az Egészséges Városért Közhasznú Alapítvány kuratóriumának elnöke. A továbbiakban Hamvas Edina pszichológus, főiskolai tanársegéd (Eötvös József-Főiskola pedagógiai fakultás) A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében címmel tart előadást. A

szenvedélybetegségek kialakulásáról Bagóczy Judit pszichológus (Bajai Kórház Pszichiátriai és Addiktológiai Gondozó) szól. Újkorú függőségek és kezelési lehetőségeik címmel dr. Gyulai Éva pszichiáter (Bajai Kórház Serdülő Pszichoszomatikus és Pszichoterápiás Szakrendelés) tart előadást. A vitafórumot megelőzően a tanulók speciális állapotának felderítése: gyermekvélemények a televíziózásról címmel Katanichné Páncsity Katalin és Sáfránné Jászberényi Márta pedagógusok (Eötvös József-Főiskola Gyakorló Általános Iskolája) tartanak tájékoztatót. A program vitafórummal zárul, amit Solt Rita ifjúsági védőnő vezet.

Rab Rita

Húszéves a bajai Gemenc Táncegyüttes

Régi emlékeket, együtt töltött táncos éveket idéztek fel a Gemenc Táncegyüttes hajdani tagjai a jubileumi találkozón a hét végén. Az egykori növendékek közül sokan már gyermekeiket hordják a gyermekcsoportba. Páffy Timea, az együttes vezetője 2002 óta irányítja a nagy múltú tánccsoportot. A megnyitó előtti percekben beszélgettünk.

- Nagyon izgulok. Közel 250 embert várunk ide ma este. A felnőtt együttesben olyanok is vannak, akik a kezdetektől táncolnak. Azt gondolom, erről szól egy igazi néptánc csoport működése. Évről évre változunk, bővülünk. Néhányan elmennek és helyettük mások jönnek közéink.

- Mit képviselnek?

- Tulajdonképpen a hagyományok megőrzése és átörökítése a célunk. A néptánc kultúránk fontos eleme, amit minden magyar embernek ismernie kell. Ezért alapítottuk az icipicik csoportját. Hál'istennek van utánpótlás. Az egyik csoportban az aprókak vannak, 2-4 éves korig, a másikban 5 évestől harmadikos korú gyermekek. Együttesen több mint 50 kisgyermek táncol velünk.

- Hol tartják a próbákat?

- A gyermekcsoportok és a felnőttek próbái is itt vannak az Ifjúsági Házban. A felnőttcsoportban is húszan vagyunk.

- Mi az apropója a mai találkozásnak?

- Az eltelt húsz év. Szeretettel várunk bárkit, aki ez alatt az idő alatt bármennyit táncolt, zenélt a Gemencben. Így jött ki az a már említett 250-es szám. Ha körülnéz, látja milyen remek a hangulat. Öröm együtt lenni, találkozni és néhány percre megpihenni az emlékek között.

- Köszönöm a tájékoztatást.

NÉVJEGY:

Páffy Timea
1974-ben született Baján, a bajai tanítóképzőt végezte el 1996-ban, majd 2002-ben a magyar szakot a szombathelyi tanárképző főiskolán. Ugyaneben az évben szerzett diplomát az államigazgatási főiskolán. Jelenleg a táncművészeti főiskola hallgatója. Férjes, két gyermek édesanyja. Hobbija: a munkája. A bajai Kiscsávolyi ÁMK művészeti tagozatán táncot tanít.

Rab Rita

Angyalok nyomában

Felhívásban kéri a Belvárosi Plébániahivatal mindazokat a jó szándékú embereket, akiknek van fényképük a Rókus kápolna belteréről, hogy szíveskedjen azt kölcsön adni az egyházközségnek. Azokat a temetés, vagy más alkalommal készült családi fotókat várják, melyeken a fakesetes melléklátár látszik a két, minap elrabolt puttóval (angyalkával).

Vajdasági festőművész tálata

A bajai Bács-Kiskun Megyei Nemzetiségi Központban (Baja, Szabadság u. 23.) e hó (megj.: november) 25-én, pénteken 16 órakor nyílt meg **Zsáki István topolyai festőművész** kiállítása. A művész munkásságát Alföldi Albert, a megyei közgyűlés elnöke és Ádor Pál, a Topolyai Művésztelep vezetője méltatta. A tárlat december 23-ig tekinthető meg, munkanapokon 8-16 óráig.

Várhalmi Miklós kilépett a Magyar Szocialista Pártból 2005.11.24.-én, közel 17 éves tagsági viszony után

A leghitelesebben tájékoztatom a téma iránt érdeklődőket és ezen túl mindenkit a a kilépésem körülményeiről.

Vállalkozóként léptem a pártba, ahol akkor a vállalkozókat még hűvösebben kezelték az 1989-1990-es indulásnál, amely azóta jelentősen enyhült. 1990-2002 között, a bajai helyzet erősítésére, belső kritikusként igyekeztem befolyásolni a helyi pártszervezet pártpolitikai és önkormányzati vonatkozásait, több-kevesebb sikerrel.

A kilépéssel kapcsolatos végső elhatározás kb. négyéves folyamat eredménye, mert döntéseim általában nem hírtelenek, hanem tudatosak és megalapozottak. Nem indulattal és nem haraggal lépek ki a pártból, hiszen én választottam és bármikor már meg is tettem volna eddig is, hiszen senki nem kényszerített a tagságra, de hát az ember reménykedik a helyi "szébb és jobb jövőben", ami nem jött el számomra. Egy múltira vonatkozó, egy jelenre vonatkozó és egy jövőre vonatkozó ok-együttes közel egyidejű megjelenése egymást felerősítette a kilépésem tekintetében. A jelenre vonatkozó okok erősítették meg benne a múltira és a jövőre vonatkozó ok komplexum alapján a váratlanul látszó döntést.

A múltira vonatkozó ok együttes: az MSZP helyi szervezete párt- és önkormányzati vonatkozású működésével kapcsolatos véleményeltérés.

2002-től indult el bennem egy fokozódó elégedetlenségi hullám a helyi pártpolitikai és önkormányzati tevékenységeinknek, a bajaiságom számára is mind elfogadhatatlanabb dolgaival kapcsolatban, melyeknek mind élesebben hangot adtam, írásokban is (az elmúlt 15 évi működés problémáiról kb. 50 oldalas gyűjtemény, elemzésekkel és javaslatokkal is). A párt alapszabály megsértését illetve be nem tartott pontjairól hivatkozva a kritikai észrevételeimet továbbítottam az MSZP Országos Etikai és Egyeztető Bizottsága felé (2004-2005), ahonnan szóba sem álltak velem, azaz senki nem vette részükéről a fáradságot, hogy beszéljünk a felvetéseimről: NAGY HIBA VOLT! Az anyagaimnak a helyi,

a megyei és az országos feldolgozása alapján egy év alatt eljutottak oda, hogy Bajával sehol semmi probléma nincs és minden rendben van, ami meggyőződésem szerint, természetesen nincs így! Ez az eljárás megerősítette azt a kérdésem, hogy kellek én ide, jó helyen vagyok én?

A jelenre vonatkozó ok együttes: a Kormány lakótelep korszerűsítési programjának diszharmonikus, nem eléggé lakótelep barát, bajai kezelése és az ezzel kapcsolatos MSZP Frakció figyelmeztetés, beleértve a kizárás esélyét is (a témával kapcsolatban két külön újságcikkem is megjelenik a közeljövőben, melyek részleteiben bemutatják az alábbiakat).

A Kormányprogramnak az elhúzódozó ütemezésű végrehajtása júliustól decemberig és ezzel a pályázati pénz elfogyásának veszélye kritikus. Júliustól sokkal határozottabban, dinamikusabban, programozottabban lehetett volna a helyi végrehajtási fázisokat megszervezni. Mindezzel a 10.000 bajai lakótelepi lakosból a pályázók esélyeit kockáztatják.

a beadott 365 lakásból álló pályázatalományból a 2005. 11. 24.-i képviselőtestületi ülésen a baloldali Koalíció csak 208 lakás pályázata fogadta el azzal a lakossági tájékoztatással, hogy a költségvetési koncepció függvényében a december 15.-i képviselőtestületi ülésen visszatermek rá. Ez sajnos időhúzásnak vélelmezem, a központi pályázati pénzek még kockázatosabb elfogyásának és a 2006-os önkormányzati költségvetési koncepció kritikussága miatt erősen veszélyeztetetnek tartom.

a tíz éves kormányprogram évente átlagosan 10%-nyi felújítás arányától való jelentős eltérés hátrányba hozhatja a Bajaiakat. Baján kb. 3.700 lakótelepi lakás van és amennyiben nem újítunk fel évente kb. 370 lakást, úgy lemaradunk a kormányprogramhoz képest, ami behozhatatlan hátrányt jelenthet, hiszen ha befejeződik a program és mi tíz év alatt nem újítunk fel minden lakótelepi lakást, úgy, akik majd esetleg kimaradnak, azokkal mi lesz. Lehet, hogy csak én gondolok egy tíz éves távlatra vagy egyesek úgy

gondolják, hogy majd akkor is lesz valami, mert még olyan nem volt, hogy sehogya se legyen?!

a Kormány lakótelep korszerűsítési programjának megfelelő szintű, legeredményesebb és legbiztonságosabb végrehajtására javasolt lakótelepi részönkormányzatra vonatkozó javaslatunkat a Képviselőtestület napirendre sem véve elutasította, a baloldali Koalíció kezdeményező és meghatározó szerepe mellett. Az 1990-es önkormányzati törvény magyarázatából idézve: "Az 1990-es önkormányzati törvény lényeges szerepét szán a részönkormányzatoknak, például a lakótelepeknek is, amelyek szoros ellátási, szolgáltatási kötédsük mellett sajátos arculattal, viszonylagos önállósággal lakóhelyi közösséget alkotnak".

2005 novemberében megjelent a Kormány-nak egy újabb pályázati lehetősége lakótelepi részönkormányzatok részére, melyre csak azért nem pályázhatunk, mert egyszerűen nincs lakótelepi részönkormányzatunk. Ezzel maximum 50 milliós forint vissza nem térítendő pályázati esélytől esünk el.

A jövőre vonatkozó ok egyszerű: a múltból fakadó és az időközben a jelenre felerősödött okok alapján nem kívánok egyszerűen csak egy önkormányzati képviselőként "bekiabálni" a pályára kritikai észrevételeimmel. Nem kívánom pártirányítás mellett a bajaiak érdekeit korlátozottan képviselni, hanem pártönkivülként NYILTAN-KÖZVETLENÜL-ŐSZINTÉN alternatívát kívánok nyújtani a 2006-os választásokon a választóknak és esetleg más pozíció(k)ból többet tenni a városért, érvényesíteni tapasztalatomat és megmutatni, hogy mi mindent lehet másként csinálni: határozottabban, dinamikusabban, tudatosabban, innovatívabban, szervezettebben, gazdálkodóbban, bátrabban, vállalkozóbban, együttműködőbben, ügyfélbarátabban. Amennyiben majd a választók ezen készségem elfogadásáról pozitívan döntenek és a mintegy 12 éve mind kockázatosabbá váló költségvetési gazdálkodás nem teremt lehetetlen helyzetet, úgy minden együttműködő bajaival szeretnék más helyzetet teremteni Baján. Együttműködöm azokkal és olyan témában, aki és amilyen témában a bajaiak érdekében tenni akar, legyen az lakos, vállalkozás, szervezet, társaság, párt, amennyiben megítélésem szerint nem olyan egyéni, csoport és pártérdeket képvisel az adott

témában, amely a bajaiak érdekeinek nem felel meg. Tudom, hogy Bajának mindenkire szüksége van, hiszen mindannyian elsősorban Bajaiak vagyunk és csak ezután szociáldemokraták, konzervatívok, liberálisok vagy függetlenek. A jövőben, Baja érdekében azt szeretném keresni, hogy mi köti össze Baján a szociáldemokratákat, a konzervatívokat és a liberálisokat, de legfőképp mindannyiunkat.

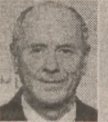
A kilépéssel nem kívánom a képviselőtestületben a város működését igénylő alapvető döntéseknél (a szavazással) a ciklus végéig szóló működés súlyos és értelmetlen megzavarását. Tehát olyan jelleggel és mértékben, hogy a városnak legyen költségvetése, feltétlen szükséges mértékű hitelhez jusson, pályázzon, ezeket továbbra is támogatni tervezem (együttműködően), de minden más számomra ésszerű döntést is, mely nem hat negatívan a következő ciklusra vonatkozó városérdekekre. A kilépéssel a politikai múltamat nem kívánom megtagadni és letagadni, azt vállalom, de mostantól bajaiként, a bajaiakkal együtt kívánok Bajáért tenni. Bajai lakosként MÁSKÉNT AKAROM Bajáért! Nem kívánok pártos alapon politizálni, de minden párt és bajai lakos programjából, ötletéből hasznosítani szeretném, ami Bajának egyértelműen jó és fontos. Egyszerűen "Baja párt"-iként, a helyi közélet szeretőm segíteni. Szívesen találkozom minden érdeklődővel, keressenek és én is keresem majd Önöket a médiumokon keresztül, de személyesen is. Bárhova hívnak szívesen megyek, legyen az szervezet, klub, társaság, család és bármely bajai lakos, ismerjük meg egymást még jobban.

A fentiek feldolgozása és bármilyen értelmezése mindenkinek szabad és elvitathatatlan joga!

Minden önkormányzati vonatkozású írásom megtalálható a honlapomon az önkormányzati belépőgombnál, a piros alapszínű (villogó fényponttal jelölt) fejezeteknél.

Önökkel együtt és másként Bajáért!

Várhalmi Miklós pártönkivül képviselő
tel: 06-79-421595,
honlap: www.varhalmi.hu

Ha én polgármester volnék... 4. rész

Várhalmi Miklós önkormányzati cikksorozata most már pártönkivül képviselőként folytatódik. Az első cikk: *Demokratikusán, Együtt Veletek, Értetek Bajaiak!* és a második cikk: *Várhalmi Miklós pályázata a 2006-os önkormányzati választások polgármester jelöltségére* címmel jelent meg a DELINFÓ-ban, az év első felében. Egyébként a szerző internetes honlapján megtalálható.

A cikksorozattal szándékaimat Bródy János örökszép dalszövegének (Ha én rózsá volnék...) Koncz Zsuzsa szépen csengő, életrevaló hangján előadott dallama, ritmusa fejezi ki legjobban "...Ha én kapu volnék mindig nyitva állnék. Akárhonnan jönne, bárkit beengednék. Nem kérdezném tőle hát téged ki küldött. Akkor lennék boldog, ha mindenki eljött...". "...Ha én ablak volnék akkora nagy lennék, Hogy az egész világ láthatóvá váljék. Megérint szemekkel átnéznének rajtam. Akkor lennék boldog, Ha mindent megmutattam..."

A Kormány lakótelep korszerűsítésével kapcsolatos programjának bajai megvalósításával kapcsolatos problémák

A Kormány nyáron hirdette meg az ország kb. 2.100.000 állampolgárával és a 750.000 lakótelepi lakásaiakkal kapcsolatos korszerűsítési programját, melyből Baján kb. 10.000 lakos és kb. a 3.700 lakásuk érintett. A program egyrészt a kb. 25-30 éves lakótelepek erkölcsileg és fizikailag elavult, megromlott fal-tetőszigetelések, a nyílászárók és a fűtési rendszerek cseréjére, felújításáról szól, az Európai Unió által is előírt energiacsökkentési racionalizálás érdekében is. A felújítás keretében a lakosság fűtési költségei átlagosan és várhatóan 30%-al csökkennek. Másrészt a Kormányprogram keretében a lakótelepi rendőrségek, a lakótelepi közösségi terek is megszervezhetők, megvalósíthatók.

Júliusban járt itt először az Országos Lakásügyi és Lakásépítési Hivatal képviseletében Fritz Péter úr és részletes tájékoztatást tartott az Önkormányzat és Lakosság részére is, az akkori pályázati határidő még szeptember vége volt, amit később december végére meghosszabbítottak. Sajnos az Önkormányzatunk valahol augusztus végén mozdult meg, majd a szeptemberi és októberi képviselőtestületi üléseken hoztuk meg saját pályázatunkkal kapcsolatos döntéseket. Ezzel egyértelműen kockáztatva a pályázati határidőhöz közelítve a pályázati pénzerő kimerülését. Az augusztusi képviselőtestületi ülésen a 10 éves lakótelep korszerűsítési program legmagasabb szintű megvalósítása érdekében KERNYÁNÉ Patarcsity Barbara képviselőtársam

mal benyújtott, az 1990-es önkormányzati törvényben már előkészített, lakótelepi részönkormányzat létrehozására szóló javaslatunkat a baloldali Koalíció kezdeményezése és meghatározó szerepe alapján a képviselőtestület lesöpörte. Ehelyett, ennek rangon aluli kompenzálásra kihozták, hogy a lakótelepi részönkormányzat helyett egy relatíve súlytalan, ideiglenes Panel Felújítási Bizottság is megteszi (amit ilyen szellemben szóvá is tettem a létrehozó testületi ülésen, de ez is falra hányt borsó lett, lepörgött mindenkiről!), KERNYÁNÉ Patarcsity Barbara elnökletével, mely először a lakók egyenrangú bevonásával volt tervezve, de egyik érdekellentétben lévő képviselőtárs kilobbizta (úgyesen csavarva a jogszabályokat), hogy a lakók képviselői ne kapjanak szavazati jogot se. Másodrendű bizottsági tagokat csináltak a 2002-ben Öket megválasztó lakosokból, hát emberek hova jutottunk, hol vagyunk?! A testületen ez is átment, de ki érti ezt (? MINDENKI, csak nem beszélnek róla!), pedig minden képviselőt a lakosság választott az érdekeik képviseletére, igaz már olyan régen volt, hogy azt egyesek elfelejtették már! A következő, Ha én polgármester lennék..... cikksorozatomban egyik írása majd az önkormányzat érdekvizonyairól fog szólni.

KERNYÁNÉ Patarcsity Barbara, mint az újjáépítési lakótelep egyik ott lakó, választott, nyílt, őszinte, közvetlen és ráadásul igen népszerű képviselője, néhányunk segítségével közel 2.000 lakást méretelt fel, melyből 365 lakásra vonatkozó pályázatot be is nyújtottak, miközben még további 300 pályázat reális benyújtási esélyéről tudunk. Ettől óriási ríbióli lett! Normális esetben ez mindenki számára öröm, hiszen az emberek természetesen az ország minden pontján élnek a Kormány részükre biztosított lehetőségével, de hát mégsem örül MINDENKI, sok a probléma, túl jól sikerült a szervezésünk, kevés fedezet van az önkormányzati részre, mi, tültszervezők vagyunk a hibásak! Mit szólnak ehhez, hát nem elképesztő?

A Képviselőtestület talán még októberben úgy fogalmazott, hogy minimum 25 millió forintot biztosít az ez évi költségvetésben azzal, hogy a felső határ névcs megzavarva, az akár a csillagos ég, de a beérkező pályázatok számától függően majd döntünk. Ez a módszer egyértelműen tovább növelte a július óta tapasztalható helyi fékek, lassításokat, akadályokat.

A 365 pályázat kb. 10 nap alatt érkezett be a Polgármesteri Hivatalhoz, tehát relatíve közele, de részben eltérő időpontokban. Tudni kell azt is, hogy egy-egy melléklet hiányzott néhány pályázatnál, ami természetesen, hiszen a hiánypótlás intézménye ezért van. Ezek az iratok például egy

felmérési rajz (szinte fénymásolással előállítható) vagy a Környezetvédelemtől a "denevér igazolás" (a falszigetelési munkák miatt szükséges, mivel védettek) vagy egy tartozásmentességi igazolás. Ezek néhány nap alatt, de a hiánypótlási határidőig mindenképp pótolhatók. Felhívom az Országos Lakásügyi és Lakásépítési Hivatal illetékes képviselőjét és tájékoztattam a helyzetről. Megnyugtatót és azt a javaslatot küldjük tovább a pályázatok, mert nem az Önkormányzat feladata a pályázatok minősítése, Ők ügyis visszaadják hiánypótlásra, mivel ez természetes és szinte mindenütt így van, az önkormányzat semmilyen hátrányba nem kerül, ha nem tökéletes pályázatokat továbbít. A Lakótelep Felújítási Bizottság nem kívánt a beadási sorrend és a hiánypótlások alapján sorolni, hanem valamennyi pályázatot önkormányzati támogatásra javasolta. Tette ezt egyszerűen azért, mert néhány napos beadási eltérés nem volt előzetesen közölt kritérium és nem is meghatározó a folyamatos beadási szabályozás miatt sem. Másodszorban a hiánypótlások pedig nem olyanok, melyek alapvetőek és megrengetőek, egyszerűen pótolhatók. Harmadszorban pedig családok alapvető életkörülményeit meghatározó lakásokkal kapcsolatos ügyeltről van szó, nem pedig a versenyszférában jellemző versenyzetetről. Na kaptunk is azért letolást, hogy a Bizottságunk nem teljesítette a feladatát, mert nem rangsoroltunk. Mindenképp voltunk, de szerpek és jóm nem, hiszen most ehhez kb. 130 millió önkormányzati forrás kellene, de ez nincs meg. Na most mi legyen, hát ne tudják meg, hogy a frakciók, koalíciók, a testület mit vitatkozott erről, amit sajnos a bajai TV nem adott le (valószínűleg nem önkaratból), pedig tanulságos lett volna Kedves Bajaiak! Felvettem, hogy a szükséges 130 millió támogatásból, az eddig felvállalt 80 millióhoz mindössze 50 millió hiányzik, ami az éves, 13 milliárdos költségvetésünknek kb. 5% ezreléke.

Sok kompromisszum árán kb. 200 lakásra vonatkozóan 80 millió forint ráfordíthatóságról döntött a képviselőtestület azzal, hogy a 2006-os költségvetési koncepció ismeretében, a december 15.-i ülésen döntünk a többi pályázat sorsáról. Félek, hogy ez időhúzás és még jobban félek, hogy igen kritikus lesz a 2006-os költségvetési koncepció a számadataiban. Remélem azt is, hogy ezzel a döntéssel nem lehetetlenítjük el hátramaradó pályázatainkat, a pályázati forrás kimerülésével. Kétségtelen, hogy a minimum 25 milliós keret több, mint háromszorosára nőtt, de egy esetleges 365+300=665 lakáshoz képest, ami 250 milliót igényelne, a 80 millió az összes ez évi igénynek csak egyharmada. Hát ilyen a nézőpontok különbözősége!

A lakótelep felújítási programhoz létezik önkormányzati hitelfelvételi lehetőség is, mely tudomásom szerint 3 év türelmi idővel és 15 futamidővel, évi 5-6%-os kamattal felvehető. Csak az a baj, hogy az önkormányzat kb. 700 milliós hi-

telképessége részben már be van terelve, másrészt ami még nincs betervezve arra 2006-ra szükség lehet. Ez a gazdálkodási szándék érhető csak most rosszkor jön: Tehát most nem kívánják erre vagy ilyen mértékben terhelni.

Az is elhangzott a képviselőtestületi ülésen, hogy nemcsak a lakótelepieknek van szüksége fejlesztésre, hanem más városrészeknek is, csatorna, utak, járdák, stb. Ezekre is kell fordítanunk. Kétségtelen, hogy ez is igaz, de lakótelep felújítási Kormányprogram most van, hagyjuk ki vagy?

Tudjuk, hogy a kb. 200 lakás felújítására megszavazott önkormányzati támogatás 2006-ra vonatkozik, de azt is tudjuk már, hogy jövő év februárjában, márciusában ismét megjelenik a pályázat és ez tovább növelheti a 2006-os támogatási igényt, hacsak a jövő év eleji pályázat döntése és kivitelezhetősége nem csúszik át 2007-re.

A Kormányprogram 10 évre szól, ami azt is jelenti, hogyha mi nem támogatjuk a felújításoknak minimum 10%-át évente (a 3.700 lakótelepi lakásból 370-et), úgy nem végzünk a bajai felújításokkal, így, akik esetleg kimaradnak, azok nem részesülhetnek az állami támogatásban sem. Remélem nemcsak én vagyok, aki elvetemlően képes 10 évre előregondolni, vagy igen?!

A valós gond az, hogy a 2006-os költségvetésünk sok szempontból kritikus, túlterhelt és minden forint számít. A kritikusság elemzése és rövid-közép-hosszútávú megoldása komoly önkormányzati, közgazdasági együttgondolkodást igényel most és majd egyszer még komolyabban! Emiatt minden forint megfogása csökkenti a költségvetési kockázatokat, csak az a baj, hogy a Kormányprogram mostani lehetősége, emberek-ről, családokról, érzékeny témáról, "fedélről" szól. Kár, hogy most csúcsosodik a költségvetés kritikussága, hiszen mindannyiunk gondja, de hogy mondjuk el az embereknek, hogy most kit hagyunk ki és majd mikor fog következni?

Baja város működtetését, gazdálkodását, vagyoni helyzetét, a (működési és felhalmozási) bevételek-források és (működési és felhalmozási) kiadások arányát, az adósságszolgálatot, a költségvetési hiányt, a fejlesztéseket, pályázati alapot és minden ehhez kapcsolódót átlagosan és a pártokat is átfogó, túlélő, széles körű bevonásával, együtt kell felülvizsgálni, újragondolni, mert nincsenek rendben a dolgok! A nemzetközi, a hazai és a városi viszonyok megváltozása miatt érzékeny és kockázatos a költségvetésünk 12 év óta.

Készülök egy, Ha én polgármester volnék..... Baja működtetése és gazdálkodása című cikkre is.

Várhalmi Miklós
pártönkivül önkormányzati képviselő
a Gazdaság Fejlesztési és Költségvetési Bizottság tagja - a Lakótelep Felújítási Bizottság tagja
telefon: 06-79-421595
honlap: www.varhalmi.hu

A Bajai Önkormányzat Képviselőtestületének elutasító döntése a lakótelepi részönkormányzatról meghiúsította a Kormány újonnan megjelent részönkormányzati pályázatán való részvételünket is

Interpelláció Széll Péter polgármester és Dr. Völgyesi László címzetes főjegyző urakhoz. (2005. 11. 20.)

Tisztelt Képviselőtársaim!
Figyelmetekbe ajánlom az alábbi két, a közelmúltban megjelent (újság)hírt:

I. (ÚJSÁG)HÍR

A panel felújítási hitelprogramra eddig mintegy ötmilliárdnyi igény érkezett be, a pályázatok határidejét december 30-ig meghosszabbították.

Eddig mintegy ötmilliárd forintnyi támogatási igény érkezett be a "Panel plusz" hitelprogram december 30-ig meghosszabbított pályázatára - közölte Kolber István regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért felelős tárca nélküli miniszter csütörtökön. Mint mondta, jövőre folytatódik a kormány panelfelújítási programja, amelynek költségvetési előirányzata nyitott lesz: lehetőség nyílik az összes érvényes pályázati igény maradéktalan kielégítésére.

A miniszter megjegyezte, hogy a kabinet egy hatszázmillió forintos támogatási keretet hagyott jóvá a lakótelepi életminőség emelése érdekében. Hozzátette: a regionális fejlesztési tanácsok által meghirdetett szakmai program keretében született meg az a program, mely a belterületi utak burkolatának javítását szolgálja. Mindez harminckétféle forintos útfelújítást tesz lehetővé ezerharmint kilométeren. Kolber István kiemelte, hogy a panelakások felújítása egy társadalmi probléma kezelését is jelenti, hiszen Magyarországon minden ötödik ember lakótelepen él.

II. (ÚJSÁG)HÍR

Pályázat települési önkormányzatoknak PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Kormány döntése értelmében a központi költségvetés 600 millió forintot biztosít lakótelepen működő részönkormányzatok megerősítésére és támogatására, amelynek mértékére, igénylésére, döntési rendszerére és folyósítására vonatkozóan a Belügyminisztérium az alábbi pályázatot hirdeti.

A pályázat célja a helyi önkormányzati társadalmi bázisának szélesítése, a lakótelepeken élők igényeinek teljesebb körű kielégítése, a partnerségi viszonyok és a közösségi együttműködések fejlesztése:

- lakótelepen működő részönkormányzatok létrehozásának ösztönzése, lakótelepen már működő részönkormányzatok megerősítése, támogatása;
- települési önkormányzat, lakótelepen működő részönkormányzat és civil szervezet együttműködésének fejlesztése, a feltételrendszer megteremtése, civil szervezetek támogatása;
- lakótelepi közösségi terek (pl. Lakótelepi Centrumok) kialakításának, működtetésének elősegítése;
- lakótelepek, hozzájuk kapcsolódó településrészek közlekedés- és közbiztonságának javítását szolgáló, a települési önkormányzattal, részönkormányzattal együttműködő civil szervezetek, helyi polgárőr csoportok kezdeményezéseinek támogatása;
- lakótelepi programok, rendezvények szervezésének támogatása;
- lakótelepi környezetvédelmi programok, köztisztasági akciók támogatása;
- lakótelepi sportnap, sportági torna megrendezésének támogatása.

Pályázatot kizárólag azon települési önkormányzatok nyújthatnak be, amelyek a pályázat benyújtását megelőzően lakótelepen működő részönkormányzatot alakítottak, illetve amelyek a pályázat benyújtását követően lakótelepen működő részönkormányzat(ok) alakítását vállalják, vagy, amelyek az önkormányzatok és részönkormányzatok által is támogatott lakótelepi közösségi célok érdekében létrejött és működő civil szervezetekkel tartanak fent legalább 2 éve folyamatos kapcsolatot.

A települési önkormányzatok az egyes pályázati célok megvalósításához kapcsolódó működési és fejlesztési kiadásokhoz igényelhetnek támogatást.

Az elnyerhető, vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke települési önkormányzatonként 50 millió forint.

A települési önkormányzat pályázatát a Belügyminisztérium által készített pályázati adatlapokon nyújthatja be. A pályázati adatlapot és a csatolandó dokumentumokat a Magyar Államkincstár területileg illetékes igazgatóságaihoz 2005. november 24-éig kell benyújtani.

Az interpelláció főbb igénypontjai:

- a fenti részönkormányzatos pályázati lehetőséget miért nem használtuk ki, hacsak úgy be nem adódott a pályázat, hogy nem tudták róla?
- a 2005. augusztusi képviselőtestületi ülésen Kerynének képviselőtársam és általam benyújtott, bajai lakótelepi részönkormányzat létrehozataláról szóló előterjesztésünket elutasító képviselőtestületi döntést a pályázat ismeretében, a lakótelepen élők érdekében miért nem vizsgáltuk felül és miért nem hoztuk vissza testület elé, akár rendkívüli ülés formájában is?
- amennyiben a pályázat elmulasztása gondatlanságból vagy esetleg tudatlanságból történt, úgy ki(k) a felelős(ek) ezért?
- az első (újság)hírből szereplő útfelújítási pályázati lehetőséget is kihasználjuk-e?

Az előző két hír alapján egyébként szabadon az alábbiak jutnak eszembe:

1. Kedves Képviselőtársaim, mit szólnak ahhoz, hogy a bajai lakótelepeken élők (összesen mintegy 10.000 embert) megfosztottak ettől a pályázati lehetőségtől is azzal, hogy alapos indok nélkül elutasították még a napirendre vételt is (néhány támogató és tiszteltre méltó képviselőtárs

kivéve) két képviselőtársatok (Keryné Patacsity Barbara és Várhalmi Miklós) lakótelepi részönkormányzatra irányuló javaslatának 2005. 08. 25.-én?

2. Kedves Képviselőtársaim, meg sem kíséreltéltek azt, hogy megvizsgáljátok a részönkormányzatos előterjesztésünk hasznosíthatóságának lehetőségét, pedig mi csak egy szándék eldöntését javasoltuk 2005. 08. 25.-én, amit egy vizsgálódás, előkészítés, kidolgozás (rövid megvalósíthatósági tanulmány) és akár döntés is követhetett volna egy hónapon belül! Kár, hogy a bajaiak érdekét felülírják más "kiscsoportos érdekek".

3. Az MSZP Frakció és Frakciószabályzata kb. 5-10 pontjának vélelmezett megsértése miatt írásban figyelmeztetett, a kizárással is kvázi "megfenyegetve", a 2005. 08. 25.-i testületi ülés előtti percekben amiatt, hogy vonjam vissza a részönkormányzatos előterjesztésem, de csak az erre érzékenyebb képviselőtársam lépett vissza, ÉN ilyenkor aktivizálódok igazán. Sajátos, hogy egy lakótelep korszerűsítésére vonatkozó baloldali Kormányprogram bajai megvalósítását segítő javaslatom miatt ért maximálisan sértő inzultus egy baloldali Frakciótól, elvileg a társaimtól!

4. Feltételezhető az is, hogy a baloldali Koalíció (MSZP+SZDSZ) számára Kerynének és Várhalmi önkormányzati képviselők és részönkormányzat létrehozására vonatkozó, 2005. 08. 25.-i javaslatuk miatti esetleges népszerűség növekedésük a jelenlegi és jövőbeni (2006-os választások) belső, bajai, politikai, hatalmi egyensúlyi megbomlása, hatalom megosztása miatt nem volt kívánatos. Ez akár érthető és jogos aggodalom is lenne egyébként részükről, csak az a baj, hogy ezt 10.000 ember rovására tették! Ez igen drága ár, hiszen sokan vannak mögötte és nem éppen XXI. századi módszer a mindinkább demokratizálódó társadalmak, a személyi alkalmasságok és képességek versenye időszakában, egy Európai Unió országában.

5. Az Ügyrendi és Jogi Bizottság is asszisztált a téma lesoprésehez, azaz a részönkormányzatos javaslatunk jogi előkészítettségére, jogi kidolgozatlanosságára hivatkozva nem javasolta a testületnek megítélésére sem. Valószínűsíthető, hogy ez a bizottsági döntés sem volt befolyás, szervezés, politikai és egyéb háttértárgyalások (megállapodások) nélküli. Vajon miért nem képviselt az Ügyrendi és Jogi Bizottság olyan konstruktív véleményt, hogy megvizsgálják, megvizsgálják egy hónap alatt a javaslatunkat és utána egy megalapozott döntés előkészítés után visszahozzák érdemibb döntésre, szeptemberben?

6. Kérdezek Benneteket Kedves Képviselőtársaim, hogy most majd hogyan néztek a 10.000 lakótelepi lakos szemébe, hiszen nincs részönkormányzatunk és emiatt nem is pályázhatunk, megfosztjuk őket 50 millió forint esélyétől is, hacsak nem vállaljuk fel, hogy mégiscsak létesítsünk részönkormányzatot!

7. Amennyiben Képviselőtársaim figyelmesen elolvastátok a részönkormányzatos pályázati kiírást, úgy egyértelművé válnak számotokra, Kedves Jobboldali és Baloldali Képviselőtársaim, hogy az a 2005. 08. 25.-i (és az azt megelőző) "szervezett tornamentőváltóktól túllihogott", rengeteg jogi, célszerűtlenségi, mondacsínált kifogású frakciós, koalíciós, testületi érvelések, görccsölések most jelentős erkölcsi és anyagi kárt okozott, hiszen olyan lakótelepi részönkormányzatok számára írták ki a pályázatot, amiről azt állították, hogy nem hozható létre, hogy nem átgondolt, nem kimunkált és a bajai részönkorm

mányzat létrehozása Baján egy "ördögtől való dolog lenne"! Tehát a Kormány által is elismert, tudott, favorizált lakótelepi részönkormányzatiságot támogat egy Kormányprogram, ami Bajának agyályos és nem kell, mert ezt Ti itt jobban látjátok, mint az ország igeri sok más részönkormányzatos településén és még a Kormánytól is. Annakidején több részönkormányzatos településsel vettük fel a kapcsolatot és relatíve pontosan tájékozódunk ennek lehetőségeiről és gyakorlatáról, de ez a tapasztalat sem kellett Nektek!

8. Amennyiben figyelmesen elolvastátok a részönkormányzatos pályázatot Tisztelt Képviselőtársaim, úgy talán megmenethették volna az ügyet, hogy mégiscsak indulhatunk a részönkormányzatos pályázaton, ha a későbbiekben vállalkozunk részönkormányzat létrehozására. Nagy érdeklődéssel várom, hogy ezek után még mindig tagadni fogjátok a részönkormányzat létrehozását Baján vagy elismeritek tevédeseteket és mihamarabb létrehozzuk a lakótelepi részönkormányzatot?! Lehet, hogy 2005. 11. 24.-én lejárt( ) erre a határidőnk (november közepe után értesültem a pályázati lehetőségről és elküldtem a pályázatról szóló figyelemfelhívó levelemet a legilletékesebbeknek), de vajon csak én vehettem észre ezt a pályázati lehetőséget vagy a nem egészen profi pályázatfigyelő partnerünk is (2002 óta többször jeleztem, hogy más szervezetben kellene kezelnünk a pályázati lehetőségeket, mert nem zárható ki számunkra fontos pályázatok kihagyása sem)?! A "Ha én polgármester lennék..." című cikksorozatomban is kihangsúlyoztam ezt! Lehet, hogy nem mindenki akarta észrevenni a mintegy egy hónapja megjelent részönkormányzatos pályázatot, nehogy visszatérjen a Keryné-Várhalmi "népszerűség növekedési rémálom" esélye, egyben egy 2006-os választási deviancia (aberráció) avagy egyszerűen a BARBI-MIKI szindróma (tűnet együttes) örödi kísérése.

9. Az eredeti részönkormányzati javaslatunk egyébként igen kiváló, jól előkészített ötlet volt részünkről a Gyurcsány Kabinet szerint is, mint azt több helyről is visszajelezték számunkra!

10. Képviselőtársaim, hozzuk létre mielőbb a bajai lakótelepi részönkormányzatot a 10.000 bajai lakótelepi lakos érdekében, nehogy további részönkormányzatos pályázati lehetőségeket is elmulasztunk, mert ez már a "visszaeső bünyös" kategóriája lesz számunkra! Egyébként a részönkormányzat létrehozása tekintetében is jobb későn, mint soha!

11. Örömmel vettem tudomásul, hogy a FIDESZ a Garanciaörvény javaslata keretében is kiemelten támogatja a lakótelepek korszerűsítési programot, hiszen a lakótelepek érdeke nem baloldali és nem jobboldali érdek, hanem emberi és tömeges érdek (országosan kb. 2 millió ember). Végre egy közös MSZP-FIDESZ álláspont, melyből minél többre van szüksége Magyarországnak!

A bajai részönkormányzat létrehozásáról szóló, 2005. 08. 25.-i előterjesztésünket a következő újságszámok egyikében teljes terjedelemben leközlöm.

Bajaiként a Bajaiakért,
Együtt a Bajaiakkal a szebb és jobb Bajáért,
baráti üdvözléssel

Várhalmi Miklós
Önkormányzati képviselő
telefon: 421595
www.varhalmi.hu

Bajai tanár is részesült a Rátz Tanár Úr Életműdíjban

Három cég (Ericsson Magyarország, Graphisoft, Richter Gedeon) öt évvel ezelőtt közös alapítványt hozott létre a Magyar Természettudományi Oktatásért. Az alapítvány kuratóriuma évente ítéli oda a Rátz Tanár Úr Életműdíjat. A díjazottak azok a középiskolai és általános iskolai tanárok, akik az alapítók tevékenységi köréhez szorosan kapcsolódó magyarországi matematika-, fizika-, kémiaoktatás területén kimagasló szerepet töltenek be a tantárgyak népszerűsítésében és tehetséggondozásban. A három cég életműdíjjal kíván hozzájárulni a magyarországi természettudományos oktatásban végzett tanári munka rangjának, erkölcsi és anyagi megbecsülésének növeléséhez. Ezek a célok napjainkban különösen nagy hangsúlyt kapnak, mivel a tanári szakma egyre kevesebb tiszteletet és megbecsülést kap a társadalomtól. Az alapítvány céljainak megtartása felett három főből álló kuratórium őrökdi. Ennek elnöke Kroó Norbert a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke. Az életműdíj idén kibővült a biológiával, melynek első díjazottjai között volt Mezeiné dr. Kopasz Mária, a III. Béla Gimnázium tanárnője is. Munkája elismeréséért korábban kapott már állami és városi kitüntést is, ezúttal civil szervezetek által alapított, de szakmai jellegű elismerésben részesült, melyet november 8-án, a Thália Színházban megtartott ünnepségen vehetett át. Ennek kapcsán a díjátadásról, szakmai hitvallásáról, pályájáról kérdeztem Őt.

- Mit jelent ez az elismerés Manka néni?

- Kroó Norbert, az akadémia alelnöke és a cégek vezetői is hangsúlyozták a gálán, hogy ők szeretnék Magyarországon tovább segíteni azt a képzést, ami tulajdonképpen elítéltnek mondható. Ugyanis végső fokon, ha semmink sincs, de hazánkban a szürkeállomány nagyszerű. Az ebben résztvevő tanárok munkáját szeretnék elismerni ezzel a díjjal. Ez egy igen magas kitüntetés és díj is ahhoz képest, amit a pedagógusok általában kapni szoktak.

- Az elmúlt négy év alatt tanított diákok közül nagyon sokan a biológiához kötődő hivatást, szakmát választották. Ennyire sikerült megszerettetni ezt a tárgyat?

- Az, hogy egy gyerek egy tantárgyat szeret, vagy nem, biztos, hogy sokban múlik azon, hogy milyen családi indíttatással jön ebbe az iskolába. Számtalanszor tapasztaltuk azt, hogy nagyon sok gyerek azért iratkozott be a III. Béla Gimnáziumba, mert szeretne orvos, biológus, gyógyszerész, vagy biológia tanár lenni, és úgy gondolta, hogy ebben az iskolában a biológia-képzés megfelelő alapokkal bír. Így talán könnyű volt a sok jó gyerek közül kiválogatnom azokat, akik azóta is végzik jól, vagy kiválóan végzik munkájukat.

- Manka néni - talán nem is túlzás kijelenteni - a biológia tanítása jelenti az életét.

- Egyszer ez már elhangzott néhány éve, amikor az országos tanulmányi verseny végső fordulójára négy tanítványom is bekerült, és elkísértem őket erre. Amikor hónapok alatt a felvételi lehetőséggel jöttünk haza, az egyik gyerek

megkérdezte, hogy a tanárnőnek mi a hobija, de azonnal maga meg is válaszolta, hogy a tanárnőnek a tanítás a hobija.

- Azért jut némi idő az unokákra is?

- Igen, mivel most már egyre kevesebb óraszám tanítok, ahogy alólam kimennek az öt évvel ezelőtti tanulmányaimat megkezdett osztályok. Így többet tudok foglalkozni a négy unokámmal is, akik közül Móni lányom ikerpárjai most elsőosztályosok, még Gábor fiannak egy négy- és egy kétéves kislánya van.

- Meddig még?

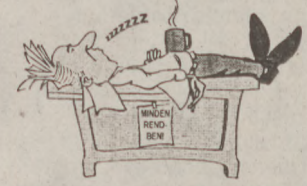
- Azt hiszem magamnak szabtam meg a határt - hiszen az iskolavezetés minden évben megkérdezi, hogy meddig szeretném folytatni - azzal, hogy öt évvel ezelőtt felvettem az utolsó két osztályt, és vállaltam is azt, hogy velük befejezem a tanítást. Ők most tizenegyedikeseik, jövőre már csak a fakultáción, vagy a specializáción találkozom velük, de úgy gondolom, hogy érdemes még velük is dolgozni, ugyanis november végén is két diákkal megyek a TUDOK regionális találkozóra Hódmezővásárhelyre.

- Minden bizonnyal lehetetlen feladat volna összeszámolni azokat az egykori tanítványokat, akik valamilyen formában a biológiával foglalkoznak.

- Egyszer úgy gondoltam, hogyha lesz ráérő időm, az évkönyveket előveszem, és megnézem, hogy hány orvos, biológus, gyógyszerész, mezőgazdász, vagy tanár lett belőlük. Hála 'Is' - tennek a Nobel-díjas genetikus professzor mellett dolgozó Gászner Miklós, vagy Hawaii egyetemén a PhD-jét író Polgár Noémi, vagy Péterfi Zoli, aki nemrég jött meg Amerikából vagy Szabó Judit, aki Ausztráliában tevékenykedik, vagy Mender Luca és Dávid Mariann, aki kiváló egyetemi ember, mind-mind közéjük tartozik (és még sokan mások).

Könyvelés

egyéni és társas-vállalkozások részére!

LÖ-KONT
Könyvelő és Adótanácsadó BT.
(Lehoczky László)

Baja, Akácus u. 41.
Tel.: 79/325-675

Baján, a kiscsávolyi városrészen
(a Szegedi út melletti lakóparkban)
**3.339 m²-en fekvő családi ház,
nagy telekkel**
(3-4 db építési telek kialakítható)
**befektetőknél, vállalkozóknak
eladó!**

Érdeklődni lehet a 79/326-494-es telefonszámon.

Csabai Konzervgyár Rt. Bajai Hűtőipari Gyára

6500 Baja, Nagy I. u. 36.
Tel.: 79/424-455 Fax: 79/425-810

A GLOBUS Rt., mint az egyik legnagyobb magyarországi zöldség- és gyümölcsfeldolgozó cégcsoport, bajai telephelyére munkatársat keres

MIKROBIOLÓGUS munkakörbe.

Feladata:

* Az élelmiszer-előállítás mikrobiológiai feltételeinek ellenőrzése, fejlesztése.

Elvárás:

* Felsőfokú élelmiszeripari végzettség - mikrobiológiai szakirány
* Önállóság, nagyfokú precizitás, megbízhatóság.

Előnyt jelent:

* szakmában szerzett 5 éves gyakorlat.

Jelentkezés:

* Szakmai önéletrajz leadásával Kozma Márta HR vezetőnél, 6500 Baja, Nagy I. u. 36. címen.

**Személygépkocsik, tehergépkocsik,
mezőgazdasági gépek
gumiszerelese,
javítása,
centírozása.**

**Telephelyek: Baja, Keleti körút 26.
Tel.: 79/427-022; 06-30/332-42-42.**
Kisszállás, 55-53-as utak körforgalma.
Tel.: 77/457-638; 06-30/338-16-99.

Ha még keresi társát,
komolyan gondolja és
megtiszteltet bizalmával,
együtt megtaláljuk azt
aki Önre vár!
Cronos Társkereső Iroda, Baja
Időpont egyeztetés: 06-20/45-50-678.

Nem drágul a napi horgászjegy

Kis mértékben növekedtek a pecások tagdíjai. A területi engedélyek is drágábbak lesznek januártól, ami azt jelenti, hogy a teljes 2006-os évben a Bajai Sporthorgász Egyesületben a felnőtt tagdíj 4, az ifjúsági pedig 2 ezer forintba kerül majd. Az éves felnőtt területi engedélyért 9 ezer forintot kell majd fizetni, míg a fiatalok ennek a feléért horgászhatnak a bajai horgászvizeken. Kültagok esetében a féléves területi engedélyt 9 ezer forintért lehet majd kiváltani. A gyerekjegy ezentúl 500 forintba fog kerülni.

Nem változott a napi horgászjegyek ára, mely 1500-ért megváltható. A heti jegy 4, a havi pedig 6 ezer forintba kerül.

Gyakorlatilag jövőre egy felnőtt bajai sport-horgász 13 ezer forintért pecázhat kedve szerint. Erről döntött a minap a 1200 tagot számláló egyesület elnöksége.

Az értekezleten december 11-re (vasárnap) hirdették ki a tisztújító közgyűlést, melyet reggel fél 9-kor tartanak meg a József Attila Művelődési Központ (volt pártok háza) kamaratermében. Napirenden szerepelnek majd a vezetőség, a felügyelő bizottság, valamint a fegyelmi bizottság 2005. évre vonatkozó beszámolója, és a tisztségviselők megválasztása. A közgyűlés napján déli 12 óráig horgászati tilalom lesz.

Király L.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

A Bereczki Máté Szakképző Iskola **bérbe adja 925 m2 területű növényházát** és a mellette lévő 350 m2 **szabadterületet.**

A bérbeadás 2006. január 1-től 2006. június 30-ig tart.

A további 5 éves hasznosításra újabb pályázat kerül kiírásra, mely elbírálásánál azonos feltételek esetén a meglévő bérlő előnyt élvez.

A pályázat beadásának határideje: 2005. december 16.

Felvilágosítás személyesen vagy telefonon ad:

Horváth László igazgató 70/3348-739
Bogdán Istvánné gazd. vezető 79/425-619
Tari Lajos gyak. okt. vezető 79/425-619

BEVALLÁSOK 2006.

2006. január 1-től gyökeres változás lesz a bevallások terén. A bérekekkel kapcsolatos bevallásokat havonta kell elektronikus úton leadni az APEH-nak névszerinti bontásban, mert ez a bevallás helyettesíti a ma még szokásos SZJA adatszolgáltatást és NYENYI jelentést. Ezen bevallás keretében kell számot adni a bérekekkel kapcsolatos kötelezettségekről.

A bevallásokat az APEH nem tudja január 1-től fogadni, és a vállalkozók részéről is érkeztek a nyári törvénymódosítással kapcsolatosan olyan észrevételek, hogy nem biztosít a pénzügyi kormányzat elég időt a felkészülésre, ezért várhatóan módosítják az ART idevonatkozó szabályát. Így első alkalommal 2006. május 12-én kell adatot szolgáltatni az első négy hónapról, 0608 számú bevalláson, melynek tervezete már olvasható az interneten. Ezt követően havonta kell majd vallani. Papír alapú AFA bevallás már nem lesz, a havi illetve negyedéves bevallásokat kötelező interneten küldeni, az éves bevallók pedig interneten vagy mágneses adathordozón tehetnek eleget kötelezettségüknek.

Az egyéb adók tekintetében a havi és negyedéves bevallók interneten vallják be kötelezettségüket, az éves bevallók mágneses adathordozón. Ebből látni lehet, hogy technikailag minden vállalkozásnak fel kell a változásra készülni és az internet kezelésében is otthonosan kell mozogni.

Mindenképpen azt javaslom a kisebb cégeknek, hogy bizzanak meg szakembert, aki üzletszerűen foglalkozik ezen munkával, mert a befektetés 1 cég részére nagyon hosszú idő alatt térül meg, másrészt a havi bevallás pontatlansága beláthatatlan számú önrevíziót vonhat maga után, ha egyáltalán felfedek a hibát. Rosszabb esetben az adóhivatal tárja fel, akkor pedig jön a bírság és késedelmi pótlék.

A felkészülésre kevés idő áll rendelkezésre, a döntést nem lehet tovább halogatni.

Palik Vera adó és pénzügyi tanácsadó

Száz millió forint a tét

Nyitott Bácska elnevezéssel Baja térségében 11 település csatlakozott az EU, LEADER plusz programjához.

Még 2, legfeljebb 3 hét van hátra egy jelentős pályázati lehetőség lezárásáig. Karácsonyig kell ugyanis megfogalmazni, hogy milyen vidékfejlesztési programokat kíván EU támogatással megvalósítani 11 egymással határos bácskai község. A feltétel az, hogy legalább 10 ezer lakost érintő, alulról jövő partnerségen (civil szervezeteket és a magánszférát egyaránt figyelembe vevő) valamint területalapú, tehát az önkormányzatokat is érintő közös tervvel álljanak elő. Röviden ez a LEADER plusz EU program lényege.

Idén júliusig Felsőszentiván, Bácsbokod, Bácsborsód, Vaskút, Gara, Bácsszentgyörgy, Hercegszántó, Csátalja, Dávod, Nagybaracska és Dunafalva fogott össze. Mindösszesen 22.700 lakost érint majd a támogatás.

- Első körben a Földművelésügyi és Vi-

dékfejlesztési Minisztérium, mint irányító hatóság a Nyitott Bácska tervezetet kedvezően bírálta el, így a második körben jutatta. Mellesleg országos szinten a LEADER plusz pályázatra 186 csoportosulás jelentkezett. Közülük 108 jutott tovább. Csátalja ennek a bácskai pályázatnak a vezető önkormányzata, a gesztor szerepét pedig a Baján székelő Felső Bácskai Önkormányzatok Szövetsége (FEBÖSZ) vállalta - mondta Wandler Gábor a FEBÖSZ kistérségi, vidékfejlesztési szakembere.

A 11 szomszédos település közös akciócsoportot alakítottak a részletek kidolgozása érdekében. Minthogy 100 millió forint a tét, a saját erő pedig témától függően 10-50 százalék, érdemes minél előbb meghozni a közös vidékfejlesztési tervet. Ebben kell megjelölni a konkrét nemzeti-ségi, hagyományápolási programokat, a faluturizmus, kézműves mesterségek, a helyi termékek gyártását, a táj- illetve természetvédelmi célokat.

Király L.

Hírek, röviden

Városvédő Egyesület alakul

Pethő Attila főiskolai tanár kezdeményezésére a közeli napokban megalakul a Bajai Városvédő Egyesület. Az alapítók célul tűzték ki, hogy hozzájáruljanak Baja jellegzetes városképének megőrzéséhez, építészeti és egyéb értékeinek megóvásához.

Bor és gasztronómia

Az egykori gazdagimnázium emlékére ismeretterjesztő előadássorozatot szervezett a Szentistváni ÁMK. December 2-án, pénteken 17 órakor dr. Sümegi József és Farkas Attila tart előadást Bor és gasztronómia címmel az intézmény étkezőjében.

Jubilál az óvoda

Ünnepi műsorral és batyus bállal emlékezik meg december 3-án, szombaton 15 órai kezdettel a Bernhart Sándor utcai óvoda nevelőtestülete és szülői közössége az intézmény fennállásának 25. évfordulójáról a Szentistváni ÁMK tornacsarnokában.

Szapár András

2005 november 24-én került sor Szapár András - volt tanító, igazgató, tanulmányi felügyelő, Baja városi tanács művelődési osztályvezetője - életútjának kiállítására a bácsbokodi Művelődési Házban.

A kiállítást Dr. Molnár János ny. főiskolai docens nyitotta meg, ismertette és méltatta a volt iskolaigazgató életútját.

A megnyitón részt vettek Szapár András

családja, barátai, egykori tanítványai és tisztelői. A résztvevők eredeti iratokat tekintettek meg, mint pl.: bizonyítványok, kiadványok, elismerése és ami még leginkább felkeltette az érdeklődést az 1930-40-es években használt naplók megtekintése.

A kiállítás 2 évente kerül megrendezésre a "Szapár-díjátadás" előtti napon.

Karácsonyt várva koncert

A Bajai Kórház Koronária és a Szent Antal Plébánia Ferences Templom Orgonájáért Alapítvány Kuratóriumja idén is megrendezi "Karácsonyt várva" jubileumi koncertjét. A gálakoncert 2005. december 17-én szombaton 17 órakor lesz Baján a Barátok templomában. A rendezvény fővédnöke: Dr. Csókai András idegsebész professzor. Karácsonyi köszöntőt mond Dr. Kiss-Rigó László esztergomi püspök. Sztárvendég: Mága Zoltán és az Angyalok.

Belépődíj nincs, de a szervezők adományokat elfogadnak egy General Electric Computers Mac 1200St EKG készülék megvásárlására és a templom orgonájának újráépítésére.

Nemzetőr batyusbált tartanak december 10-én délután 5 órától a bajai Közösségi Házban (volt Tiszti Klub). Aznap délután ugyanott 3 órakor Mészáros Ferenc nemzetőr ezredes évvértékelő beszámolót tart a szervezet állományülésén.

Tegyük a helyére 56-ot!

A bajai 56-os szervezetek szerepe és hovatartozása lesz a témája annak a megbeszélésnek, melyet a TIB, a POFOSZ és a Nemzetőr helyi szervezetei szerveznek közösen december 7-én szerdán délután 3 órakor a Tóth Kálmán utcai pártok

házában. A vitán, melyre meghívták a sajtó képviselőit is, szeretnék tisztázni az 56-os szervezetekkel kapcsolatos félreértéseket. Egyben szó lesz a forradalom és szabadságharc jövő október 23-i fél évszázados évfordulójának megünnepléséről is.

József Attila emlékévé

Tudod, hogy nincs bocsánat címmel Földes László (Hobó) József Attila estét tart a költő nevét viselő Művelődési Központ (volt pártok háza) kamaratermében december 7-én szerdán délután 5 órától. Az emlékévé záró rendezvényének szánt előadás zenéjét Mártha István szerezte.

Víz, mint hajtóanyag

Korszakalkotó magyar találmányt ismertettek és mutatnak be az üzemanyagként felhasználható vízről az Ady Endre Városi Könyvtárban december 13-án kedden délután 5 órakor. Sajtóvilágra szóló fejlesztéséről személyesen a német-magyar állampolgársággal rendelkező gróf Spanyol Zoltán beszél majd.

Meghívjuk Önt az Eötvös József Főiskola Gyakorló Általános Iskolájába (Baja, Bezerédj u. 15.) Kovács László festőművész, Szalontai György festőművész és Weintrager Adolf festőművész kiállítására. A kiállítás megnyitója 2005. december 5-én 16,30 órakor lesz. Megnyitja: Merk Zsuzsanna muzeológus, a Türr István Múzeum igazgatója.

Döntöttek a Bursa Hungarica ösztöndíjakról

Minden évben ilyenkor szokta elbírálni az önkormányzat a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszerre beérkezett jelentkezéseket, közölte Széll Péter polgármester szokásos hétfői sajtótájékoztatóján. Ez a támogatási forma három lábon áll. Elsőként mindig a helyi önkormányzat dönt a pályázatokról, és teszi hozzá a pénzt is, a következő lépésben a megyei önkormányzat általában ugyanekkora összeggel járul hozzá, majd végezetül a központi költségvetésből is kapnak támogatást a tehetséges tanulók. Az ezúttal is 10 millió forintot bajai összeg szétosztásáról a szociális bizottság döntött, ugyanis ezt a szociális alapon kapják meg anyagi segítség-

ként tanulmányaikhoz a fiatalok a meghatározott időre. Az ösztöndíjból az részesülhet, aki jelenleg érettségi előtt áll, és továbbtanulni szándékozik, ez esetben a döntés csak akkor lép életbe, ha ténylegesen sikerül a felvételi, és megkezdik felsőfokú tanulmányaikat. Az A-típusú pályázat viszont azokra vonatkozik, akik már főiskolán, vagy egyetemen tanulnak, és megfelelnek a kiírásban szereplő követelményeknek. Idén összesen 432 fő nyújtott be pályázatot, és közülük 349-en kapnak támogatást, ami érzelhető segítséget jelent.

Az önkormányzatnak létezik egy másik, hasonló szándékú támogatási lehetősége, a Baja Jövőjéért Közalapítvány, ahol nem a szociális helyzet, hanem sokkal inkább a tanulmányi eredmény, a vizsgakövetelmények teljesítményének mértéke a meghatározó szempont.

Gondolatok

az élelmiszer-biztonság kapcsán

Ha az élelmiszereknek nem több mint 10 százalékka génmanipulált nyersanyagból van, azt a gyártónak még fel sem kell tüntetnie! Megesszük-e a rovarlőr szereket? Nem mindenki jó mézkenyér és a propolisz?

Nem szükséges "farkast" kiáltani, vagy hisztériát kelteni. Riasztók már önmagukban a tudományosan bizonyítható, és közzölt adatok. A génmanipulált repce, napraforgó, kukorica és szója begyűjtött virágpórából elpusztulnak a dajkák és károsodnak a dolgozó méhek is - állítja dr. Szalai László kandidátus. Az országos hírű szakember, november 12-én a Bácskai Mézes Napokon tartott előadást a méhészeti termékek minőségéről.

Hogy természetesen-e hazánkban génmanipulált haszonnövényeket és mennyit, azt nem lehet pontosan tudni. Ettől függetlenül azonban, a nagy áruháziáncokba ellenőrizhetetlen mennyiségű génpiszkált élelmiszer juthat el a magyar fogyasztókig. Egy EU előírás szerint ugyanis még csak fel sem kell tüntetni a génezelt alapanyagokat, ha azokból az adott élelmiszerben 10 százaléknál kevesebb található - mondja a neves kutató.

Van egy másik veszélyforrás is. A Gaucho felszívódó csávázószer megöli a méheket, éppúgy mint minden más rovar (levéltetvet, barkófajok, drótférgek, kukoricabogár). Ennek ellenére 1994 óta nálunk engedélyezett. Ez a DDT-hez hasonló "mérge" a cukorrépa, a napraforgó és a kukorica vetőmagjának csávázása esetén, ipari körülmények között engedélyezett. Confidor néven ugyanez a hatóanyag (imidakloprid) permetezőszerként is használatban van a krumpliföldeken, az ősziabrack és a dohánytermesztésben. Az EU-ban, egyelőre csak Franciaországban, felüggesztették ennek a sokat vitatott csávázó és rovarölő szernek az alkalmazását. Végső döntés az esetleges betiltásáról 2006-ban várható. Azért a késlekedés, mert a kutatók még nem bizonyították, hogy valóban felhalmozódik-e a háziállatok húsában és az emberi szervezetben úgy, mint az 1968 óta tiltott DDT. Mindezt szó szerint az FVM Növény- és Talajvédelmi Főosztálya közölte válaszként számos méhésztől panaszlevelére még a nyár elején.

Sajnos kevés konkrét bizonyítékkal rendelkezünk. A méhészekre közvetve azt is ráfoghatják, hogy más, távoli táblákon alkalmazott egyéb permetszerek okozzák a méhek pusztulását, hiszen a "bogarak" viszonylag nagy távolságból gyűjtik be a méz alapanyagául szolgáló nektárt, valamint a virágpórt. Biztonsággal állítom azonban, hogy sem a méz, sem pedig a méhek által begyűjtött virágpórt nem tartal-

mazhat a génmanipulált növényekből és a káros rovarlőrökből származó emberre káros anyagot. Ennek az az egyszerű magyarázata, hogy a méhek elpusztulnak még mielőtt mézet, életerőt adó virágpórt, méhpempőt, propoliszt vagy méhviaszt készíthetnének. Magyarán, amit a méhésztől kaptárból, abban nincs káros anyag - taglalta dr. Szalai László.

Kérdésként merült fel, az előadáson, hogy okozhat-e allergiát a méhek által begyűjtött virágpórt? Nincs mitől tartanihangzott az egyértelmű válasz. Ugyanis a méhek csak a nehezebb, nagyobb fajsúlyú pollent gyűjtik, amit az ember táplálék-kiegészítőként fogyaszt el. Allergiát a szélbeporzású növények apró szemcséjű, jóval könnyebb pollenje okoz, méghozzá kizárólag belégzéssel. Márpedig a virágpórt kanalazzuk. Még akkor sem okoz allergiát, ha a méhek által begyűjtött, gyufafejekhez hasonló granulátumakká tömörített virágpórt kávédarálóban megőröljük.

Célszerű megdarálni és mézzel keverni 1:1 arányban. A méz ugyanis tartósítja a rendkívül tápláló, immunrendszer erősítő virágpórt. Ezt a mézzel kevert kásászerű táplálék-kiegészítőt egyébként világszerte méhkenyérnek nevezik. Van ahol a méhanyák táplálására szolgáló méhpempőt (Jelly Royal) hozzáadják a méhkenyérhez. Ezt a csodaszert csúcsteljesítményekre törekvő sportolók, súlyos műtétek után lábadozó betegek is fogyaszthatják. Nem minősül sem gyógyszernek, sem pedig tiltott dopping szernek. Önmagában a virágpórt szintén szupertápláléknak számít, mivel a 22 ismert aminosav közül 20 félélt találunk meg benne. Emellett sok benne a lítium, mely normalizálja az agyban lévő idegsejtek bizonyos funkcióit. Szabályozza továbbá az emésztést (a hasmenést és a székrekedést egyaránt). Méhkenyérrel adhatunk a fáradság, "iskolafáradt" gyermekeknek és az időseknek is, mert fokozza a szellemi teljesítményt. Hajhullás ellen is hatásos. A méhpempőt a fiatal dajkaméhek termelik, nagyon kis mennyiségben, ezért az drágább mint az arany. Milligrammokban adagolható, így is megtalálható benne az egész B-vitaminsor. Lassítja az agyér-elmeseledést és segít az álmatlanságban szenvedőkön.

Végezetül, de nem utolsó sorban, Szalai Laci bácsi ismertette a méhszurok, illetve ismertebb nevén a propolisz jótékony tulajdonságait. Ez az alkoholos tinktúra formájában kapható természetes gyógyszer nagyszerű láz- és fájdalomcsillapító, gombaölő, torok- és szájfertőtlenítő, serkenti az immunrendszer működését, jó a prosztata bántalmakra, csökkenti a húgyúti fertőzéseket és némileg csökkenti a kiugróan magas vérnyomást.

Király László

Árvereztek és mulattak a bálon

Fergeteges hangulatú volt a hétvégén rendezett jótékonybál a bajai Kiscsávolyi ÁMK sportcsarnokában. A jó hangulatról a vasküti Bohémek zenekar gondoskodott. Az est bevételét a könyvtár felújítására és berendezésének korszerűsítésére fordítják. A felújított könyvtárt dí-

Dr. Szili Katalin az általa megvásárolt akvarellal, amit nagy Dezső ÁMK igazgató adott át a házelnöknek.

szíti az a festmény, amit Bartos Nándor önkormányzati képviselő személyes gyűjteményéből ajánlott fel. A képet Nagy De-

zső, az ÁMK igazgatója vette át.

A bálon árverésre bocsátották dr. Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés elnöke, a bál fővédnöke, által használt és felajánlott parlamenti csengőt. A csengőt a Faktor Team Kft. vásárolta meg. Kalapács alá került B. Mikli Ferenc festőművész akvarellje, amire a házelnök licitált a legmagasabb összegért.

Mint megtudtuk az intézmény szeretné modernizálni, a 21. század követelményeinek megfelelő módon átalakítani és berendezni a könyvtárát. Mivel e célra költségvetési forrás nem áll rendelkezésükre, ezért rendezvényeik bevételeiből finanszírozzák a beruházást.

Rab Rita

A reformkori Baja a kortársak szemével

A Reformkorban Baja tekintélyes városnak számított a Duna mentén. Győr, Komárom és Pest mellett a Délvidék legfontosabb kikötővárosa volt a dunai gabonaszállítás- és a kereskedelem-útjain. Mindezek a várost a térség legfontosabb kereskedelmi központjává tették. A cikk további részében korabeli városleírásokat ismertetünk Bajáról.

1838-ban egy Szekrényesy nevű újságíró a Duna Fiuméjának nevezte városunkat és a következőket írta róla: "Biztos magas parton fekvő homlokzatával, nyulánk tornyaival, tanácsházával, kastélyával a Dunára néz; kikötőjét a Duna egyik ága, a Sugovicza - képezi, melyben a rakodó hajók horgonyzanak; míg a kikötő feletti karfás piacon pezsgő gabonás szekerek, valamint a házakban lévő számos hemberek (magtárak) s ama bizonyos mozgó élet, virágzó élénk kereskedelem mutatnak. Utcájai hosszak és szélesek, s a majd mindenütt virágzó akácfa, messze kilátó magas topolyfák, és házikertek a városból némileg szép nagy kertek alakítanak. Még a nagyon tisztán tartott udvarok is itten többnyire virág virányokká alakítják, s a házi - élet egyik kényelmével - üveges folyosókkal - díszítik."

A Társalkodó című újságban így írtak 1838-ban a korabeli új kórházról: [...] néhány év óta, egyedül a bajai művelt szépnem által e célra adott sorshuzásos bálókbul s újévi köszöntések megváltásából állott - fel, - és szívmelő tanújele korszakunk azon jótékony, szelid, tiszta szellemének, melly sokszor asszonykezek által, nagyszerű óriási - műveket képes létre hozni. Ezen, remete - szent Pál czimzetű, kórházzal egy gyámház is van jelenleg egybekötve, azonban e két dicséretes intézetnek helyzete tán némileg nagyon is naiv választásra mutat, ha azt vesszük, hogy jobbról s balról is egyegy igen közel temető környezi azokat."

A Honderű 1845-ben a következő leírást kapta a város életképéről: "Van sétatérünk és sétatéri zenénk, lövöldénk, ligetünk, orosz-gőz, kén- és dunafürdők, uszodánk, és legújban néhány bérko-

csink is, csak még a rendes színészet hiányzik."

A Honderű levelezője 1848 áprilisában pedig a következőképpen írta le a város további fejlődését: "Városunk naponkint élénk, csinosodik, töképezéseink szaporodnak, új épületek emelkednek, piacunk kiköveze, sürgés forgás mindenféle - laczikonyha, panoráma, színház, casino, olvasókör és még egy olvasókör; ünnepélyek, zenehangok jobbra balra - mire mutat mindez, mint hogy mégis csak jó városnak lenni a dunaparton."

A gabonakereskedelem és borkereskedelem védelmében törvényrendelet is született, ennek leírása az Életképek helyi levelezőjének, Irnyei Püspök Sándornak a tollából maradt ránk. Irnyei ekként írt 1846 augusztusában a határozatról: "25-én lépett életbe a gabonaszemetesítők és a borhamisítók elleni megyei határozat, kezdetül csakugyan láttunk néhány kocsi gabonát a városból hatóságilag kikisérni. A határozat szerint a szemetes gabona a városba hozótól elkoboztatik, 1/3 a feljelenítőé, másik 1/3 a bíróságé, a harmadik 1/3 a megyei pénztáré. Szemetes gabonát vásárló kereskedő először 12 pft - , másodszor 24 pftba, harmadszor nevének kifüggesztésével büntetetik. A mészárosok, pékek, molnárok és fakereskedők által használtatni szokott hamis mértékek miatt is gyakori bírságolások történnek."

Az idézett forrásrészletek is rávilágítanak Baja városának reformkori fejlődésére. A város a környék kereskedelmi és gazdasági központjának számított. Ezért a hatóságok szigorúan büntették a csalókat és hamisítókat, amelyek felfoghatók egy korabeli fogyasztóvédelmi rendeletként is. A város csinosodott és fejlődött más egyéb területeken is. A gabonakereskedelem a dunai vízi út révén még sokáig a gazdasági virágzás legjelentősebb alkotóeleme volt. A Kiegyezést követően sok minden megváltozott, a megépülő vasutak háttérbe szorították a város gabonakereskedelmi központi funkcióját. Így a hanyatló gazdaság és az új kihívások, új válaszok adására készítették Baja város vezetését és lakosságát.

Albert Iván

Sport

Rejtvénysport

Előző lapszámunkban egy rejtvényre vártunk jó megoldásokat kedves olvasóinktól.

A feladvány így hangzott: "A hős bajai királyfink elindul, hogy megmentse szerelmét, Tótfalusi István királyt."

A királyfi nem csak vakmerő (hiszen ezer veszély leselkedik rá), de nagyon bátor is merthogy autóval próbál eljutni a Szent Imre térre (a Kereskedelmi Bank fiókja elöl) a tér túlsó oldaláról nyíló Attila utcába (a Hegedűs-virág magasságába). A távolság ugyan csak 100 m légvonalban, de gépjárművel egy örökkévalóság.

Mely utcákon haladva érheti el szerelmét eme bátor bajai vitéz.

A haladási irányt utcanevekkel kérjük jelezni!

Sok helyes és szellemes megfejtés érkezett szerkesztőségünk címére.

A rejtvény fődíját, egy tortát melyet a bácsbokodi SÜTEMÉNYHÁZ ajánlott fel, Steinbeck Orsolya (Baja, Horgász u. 5. sz. alatti lakos) nyerte, az alábbi megfejtéssel:

"Tisztelt Bajai Tükör!

Íme egy lehetséges útvonal a rövidebbik

változatok közül:

Kereskedelmi Bank fiókjánál jobbra fordul az Árpád tér irányába - ezt elérve jobbra befordul a Kazinczy utcába - elhalad a Szent Imre tér mellett - majd egy kisebb sorban állás után jobbra befordul a Bartók Béla utcába - itt ismét egy jó ideig sorban áll a várakozók közt majd ballra befordul a Széchenyi utcába - itt is sorban áll egy csekély ideig majd jobbra befordul a templom mögötti parkolóba - ezen parkolón keresztül autózik majd jobbra befordul a Deák Ferenc utcába - cirka 30 m megtétele után a DÉMÁSZ székháznál ballra befordul a a Roosewelt tér irányába - ez mellett elhaladva ballra befordul a Batthyány utcába - innen pár méter megtétele után jobbra fordul a Babits utcába - ezen utcán végighaladva jobbra befordul a Szabadság utcába - Szabadság utcán befelé haladva eljut az útlezárásiig itt ballra befordul a Batthyány utcába - ezen végigdöcögve a végénél ballra fordul az Attila utcába - majd hálát adva az égieknek megérkezik a kívánt célba szentül megfogadva, hogy legközelebb a bankfióknál leparkolja autóját és dacolva mindennel gyalog teszi meg az utat időt és pénzt megtakarítva."

Gratulálunk a szerencsés nyertesnek!

Pass Ferenc: "Majd" kiugrott a szívem!"

Hosszú Katinka két magyar bajnoki címet és két ezüstérmét szerzett a november közepén Hódmezővásárhelyen rendezett rövidpályás úszó országos bajnokságon. A versenyt követő napon Kiss László szövetségi kapitány keretet hirdetett, és igazából senki sem lepődött meg azon,

hogy a Bajai Spartacus Vízúgy SC 16 éves olimpikonja is rajthoz áll a december 8-11. között az olaszországi Triesztben megrendezett rövidpályás Európa-bajnokságon. Hosszú Katinka eredményei az idei felnőtt rövidpályás országos bajnokságon, 400 m gyors: 1. hely 4:14.50 perc, 800 m gyors: 1. hely 8:38.90 p, 100 m gyors: 2. hely 57.91 mp, 400 m vegyes: 2. hely 4:37.34 p.

Katinka hódmezővásárhelyi ob-szereplését edzője, Pass Ferenc értékelte: - Minden eddigit felülmúlt színvonalában az idei rövidpályás országos bajnokság, melyet a hódmezővásárhelyiek remek szervezése tett még inkább felejthetlenné - kezdte beszámolóját a bajai tréner. - Mindenki, aki jelenleg meghatározó szereplője a magyar úszóspornak jelen volt, és nem csak "testben", de szívvél-leléssel. Kinek-kinek más volt a célja vagy éppen feladata a versenyen, egyben viszont mind egyik "menő" úszó egységes volt, a döntőkben száz százalékosan "odatette" magát.

Az első nagy presztizscsapatát a női 400 méteres vegyes úszás döntőjében láthatuk. Katinka a pécsi Jakabos Zsuzsannával vívott a közelgő kontinensbajnokság szellemét idéző csatát. Tanítványom ismét bebizonyította, hogy ebben a versenyszámban helye van a világ elitjében! Annak ellenére is, hogy a média ellenfelét favorizálja. Mindössze 17 századmásod-

perccel kapott ki. Mikor a medencéből ki-mászott csak ennyit mondott: "Ezt elszur-tam..." Szerencsére ezen "csak" egy magyar bajnoki cím múltott, az Európa-bajnokságon lesz lehetősége javítani. Idő-eredménye önmagáért beszél: a 4:37.34 nem csak a bajnokság, de az európai ranglista második helyét is jelenti!

A következő nagy ütközet 400 m gyorson volt. Itt már nem volt pardon, Katinka győzelmét hozta a befutó, igaz az első és a harmadik helyezett között mindössze 12 századmásodperc (!) különbség volt, ami ugye a mezőny ismeretében nem meglepő.

A vasárnapi döntők nekünk ismét "ezüstösen" indultak, de ez az ezüst éppen egy fantasztikus benyúlásnak volt köszönhető! Négyen egyvonalon közelítettek a célhoz, ekkor azt mondtam, hogy "na, a bronz talán megvan". Ám az eredményjelző táblára nézve majd kiugrott a szívem: 2. Hosszú K. 0:57.91! És hát, ugye, minden jó, ha a vége jó. A 800 méteres gyorsúszás volt a záró szám: Újabb nagy csata. A megbeszéltek az volt, hogy 450 méternél kell ritmust váltani, és "lerázni" az ellenfeleket. Katinka annyira tökéletesen oldotta meg a feladatot, hogy 4 másodpercet javított eddigi legjobb idején. És a poén az egészben az (és ezt a lelátóról észre sem lehetett venni), hogy 150 méternél akkorát nyelt, hogy - mint azt utólag elmondta - megfordult a fejében, hogy megáll, abba-hagyja a versenyt. Szerencsére nem tette, s így ismét diadalmaskodott győzni akarása és küzdőképessége - dicsérte Pass Ferenc a nem csak a hódmezővásárhelyi országos bajnokságon, de a 2005-ös idényben is szenzációs eredményeket elért tanítványát.

Csábi Bettina kapja idén a Baja Város Sportjáért-díjat

A bajaiak - gyakran csak Bokszhercegnőként említett - többszörös profiboksz világbajnoka nagy elismerésben részesül a Sugovica-parti város képviselő-testületének decemberi ünnepi ülésén. A városatyák minden évben a karácsony előtti napokban adják át a Baja Városért kitüntetések, és - mint ismeretes - 2005-ben a Baja Város Sportjáért-díjat az eddigi sportolói pályafutása során több harcművészeti ágban is világ- és Európa-bajnoki címet, 2000 óta pedig profi ökölvívóként több világbajnoki címet nyert dr. Csábi Bettina veheti át.

Sporteredmények

CSELGÁNC

Meghívásos verseny, Orom (Szerbia-Montenegró). A Bajai Judo Club cselgáncsozóinak eredményei. Serdülők, 46 kg: 1. Szurok Zoltán, 50 kg: 1. Pécsi Viktor, 55 kg: 1. Karagity Ábel, 2. Köller Milán, 3. Husty Ákos. Diák A-korcsoport, 40 kg: 1. György Kristóf, 46 kg: 1. Kalmár Norbert. Diák B-korcsoport, 38 kg: 1. Vass Antal, 42 kg: 1. Holczér Gergő. Edző: Csihi János, Kelle László.

KAJAK-KENU

Budapesten, a Központi Sportiskolában rendezték meg a 2006-os Heraklész serdülő kenuválogatott (1990-91 születésűek) őszi erőnléti felméréjét. A bajaiak közül Kaiser Adrián harmadik, míg testvére Jonathan a hatodik helyen végzett az összesített rangsorban. Eredményeik, Cooper teszt (12 perces futás): 3. Kaiser Adrián (Baja-Tolnatext) 2951 m, 11. Kaiser Jonathan (Baja-Tolnatext) 2512 m. 300 m úszás: 1. Kaiser Adrián 4 perc 1 másodperc, 2. Kaiser Jonathan 4:02.

KOSÁRLABDA

Női kosárlabda NB I/B, 8. forduló: Baja ÜDKSE-OSC 50-60 (10-19, 11-14, 8-16, 21-11). Baja, Dr. Pósta Sándor Sportcsarnok, 100 néző. Vezetete: Maár Gábor, Szabó Gergely. A legjobb dobók: Szepesi Gina 20/6, Horváth Rita 11/9, Deák Dóra 7/6, illetve

Tolnai Kinga 21/3, Fejes Adrienn 16/3, Pallagi Nóra 9/3.

Fiú Országos Junior Kupa, selejtező a legjobb 16 közé jutásért, III. csoport, Budapest. Bajai Bácska-Budafok Csepel 90-67 (19-24, 31-17, 15-14, 25-15).

Baja: Palanovics Tamás (7/3), Kling-Attila (3), Szabó Bálint (9/3), Kovács Péter (24), Atyánszky László (23/6), Sári Csaba (2), Moczó András (11/3), Vadas Dániel (7), Maros Teodor (-), Fenyves Roland (2). Edző: Kajtár Zsolt. A délelőtti mérkőzés első negyedében a bajaiak kapkodását kihasználta az ellenfél, azonban Atyánszkyék a második negyedben ponterős játékkal megfordították a mérkőzést. A harmadik és negyedik negyedben jól védekezett a Bácska, felőrölte a Budafok-Csepel csapatát.

Bajai Bácska-Nyíregyházi Kosársuli 90-48 (19-5, 24-12, 30-17, 17-14). Baja: Palanovics Tamás (2), Kling Attila (11), Szabó Bálint (12), Kovács Péter (22), Atyánszky László (8/3), Sári Csaba (2), Moczó András (20/9), Vadas Dániel (6), Maros Teodor (2), Fenyves Roland (6). Edző: Kajtár Zsolt. Mivel a Nyíregyháza is legyőzte a Budafok-Csepelt, így a középdöntőbeli jobb pozíciót jelentő első helyért - elvileg - nehéz mérkőzés várt a bajai fiatalokra. Nem így történt, mert a Bácska-legendák az első perctől kezdve nem törődtek a téttel, hanem - elsősorban fantasztikusan jó védekezésüknek köszönhetően - már az első félidőben eldöntötték a mérkőzés sorsát (43-17). Innentől kezdve nem volt megállás: mindegyik bajai kosaras lehetőséget kapott a bizonyításra, a Bácska nekiállt oktatni a kosársulis ellenfelét, s a végére edzőmeccs jellege lett az egésznek.

Kajtár Zsolt edző: - Nagy öröm volt ez a nap számunkra. Természetesen Kökeményen dolgozunk tovább! Az alapulvárás ismét teljesítette a csapatot, bejutott a legjobb 16 közé. A januári középdöntőben minden a sorsolástól függ: reméljük, magunkon kívül a Fortuna is segít majd.

A csoport végeredménye: 1. Bajai Bácska FKE 4 pont, 2. Nyíregyházi KS 3, 3. Budafok-Csepel 2. Továbbjutott: Bajai Bácska.

LABDARÚGÁS

NB III. Dráva csoport: Pécsi VSK-Bajai LSE 2-1 (0-1). Pécs, 50 néző. Vezetete: Rácz Z. Baja: Nuszpl - Vismeg B., Végh A., Faldum, Hernády, Végh G., Reitman, Trucz, Tirpák, Koch, Nagy E. (Nagy D.). Edző: Raffai Rudolf. A bajaiak gólját Hernády szerezte. Bajai LSE-Komló 0-2 (0-0). Baja, 100 néző Vezetete: Stefik. Baja: Nuszpl - Vismeg B., Végh A., Gyenei, Hernády, Vismeg Z., Trucz, Faldum, Reitman, Nagy E. (Végh G.), Koch. Edző. Raffai Rudolf.

Megyei serdülő bajnokság, Déli csoport, 13. (őszi utolsó) forduló: Madaras-Bácsalmás 0-5, Vaskút-Sükösd 1-5, Nemesnádudvar-Kelebia 7-0, Szeremle-Mélykút 0-4, Érsekcsanád-Gara 1-3, Tompa-Jánoshalma 3-11, Baja-Nagybaracska Csátalja 11-0. Őszi végeredmény: 1. Baja (94-11) 36 pont, 2. Bácsalmás (74-8) 36, 3. Nemesnádudvar 31, 4. Sükösd 30, 5. Madaras 23, 6. Jánoshalma 21, 7. Gara 17, 8. Vaskút 15, 9. Nagybaracska Csátalja 14, 10. Mélykút 12, 11. Kelebia 11, 12. Érsekcsanád 8, 13. Szeremle 5, 14. Tompa 4.

SAKK

NB II. Asztalos csoport, 3. forduló: Pannonpower II. Pécs-Bajai Spartacus Vízúgy SC 3.5-8.5, Aquaprofit Nagykanizsa-Komló Bányász 3.5-8.5, Fehérvár SE-MÁV Előre Székesfehérvár 6-6, Szekszárdi SE-O.K. Travel Kalocsa 6.5-5.5, Nyagatádi VSK-Szena Pack II. Kaposvár 5.5-6.5, Koppány SE Tamási-Kármin SE Pécs 5-7. Az NB II. Asztalos csoport állása: 1. Bajai Spartacus VSC 21.5, 2. Szekszárd 20, 3. Aquaprofit 19.5, 4. Koppány SE 19.5, 5. MÁV Előre 19, 6. Kármin SE 19, 7. Komló 19, 8. Fehérvár SE 18, 9. Nyagatád 17.5, 10. Szena Pack II. 17.5, 11. Kalocsa 13, 12. Pannonpower II. 12.5.

ÚSZÁS

Kalocsa Kupa meghívásos úszóverseny, Kalocsa. A Bajai Spartacus Vízúgy SC úszóinak eredményei (korcsoportjukban).

50 m gyors: 1. Lökös Regina (1996) 34.8 mp, 1. Németh Szidónia (1992) 29.1, 2. Bencze Máté (1992) 28.8, 3. Müller Márk (1994) 32.6, 6. Jenei Balázs (1992) 30.0. 50 m mell: 2. Németh Szidónia 38.6, 2. Müller Márk 40.6, 3. Bencze Máté 36.7, 3. Lökös Regina 48.2, 5. Jenei Balázs 38.0. 50 m hát: 1. Lökös Regina 40.2, 2. Müller Márk 36.5, 3. Révfy Laura (1995) 45.1, 4. Németh Szidónia 38.3. 50 m pillangó: 1. Lökös Regina 38.2, 1. Németh Szidónia 32.8, 2. Csillics Alíz (1995) 43.5, 3. Albert Eszter (1996) 45.1, 3. Révfy Laura 43.3, 4. Bencze Máté 33.8, 6. Jenei Balázs 35.5. Edző: Bakos László, Pass Ferenc.

VÍZILABDA

Férfi OB II., Nyugati B-csoport, I. szakasz, 3. forduló: Balatonfüzűi VSE Egyetem-Tatabányai VSE II. 7:8, Sugovica VE Baja - Fehérvár PSE 7:15, Tatabánya-Baja 14:7, Fehérvár-BVSE 15:10. Az I. szakasz végeredménye: 1. Fehérvár PSE 12, 2. Tatabányai VSE II. 8, 3. BVSE Egyetem 4, 4. Sugovica VE Baja 0 pont.

A sportösszeállítást Lőrinczi Csaba készítette: www.bacskaikaport.hu

BAJAI TÜKÖR

Nytsz.: B/PHF/1364/bá/1994
Szerkesztő: Kelemen István-Kiadó: BajaPress KFT.
Nyomtatás: Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája
Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes
Táskaszám: 05.3350
Hirdetésfelvétel: 79/425-964.
Az írárok tartalmáért a felelősség a szerzőt, a hirdetések valódiságáért a hirdetőt terheli.

HASZNÁLT SUZUKI VÁSÁR

0% indulótól, havi 9 900 Ft-tól!

Öreg autójáért egy jó Suzuki?

Plusz 1 év GARANCIA!

SZÁMOLJON, CSERÉLJEN! Akció a készlet erejéig!

Féléves Ignisek, Swiftek -500 000 Ft!

Banki lízingautók SZENZÁCIÓS ÁRON!

Szekszárd, Alkony u 1. Tel.: 74/511-828 és
Paks, Tolnai u. 17. Tel.: 75/519-060...067

HA MOST
MEGRENDELI,
AKÁR 200 000 Ft-ot
NYERHET
AZ ÁFA-BÓL!

KERESSÉK, HÍVJÁK A SUZUKI BARTÁT, A LEGJOBB AJÁNLATOT TŐLÜNK KAPJÁK!

SZEKSZÁRD, Selyem út 3., az 56-os út bevezető szakaszánál (a Van de Veldé mellett) T: 74/415-611, 74/511-989

74/528-911, 74/415-051, 20/212-37-62 • Régi szalon: 74/511-828 • E-mail: s.szekszard2000@t-online.hu

PAKS, Tolnai út 17.: Tel.: 75/519-060-67, 20/96-13-499 • Fax: 75/519-068

6-os főúti telephely: Tel.: 75/413-938, 20/489-99-96 • E-mail: barta200@t-online.hu

Mi épül a Főtérrre?

Gyakran kérdezik tőlem városukat szerető és féltő emberek, hogy mi lesz a Szentháromság tér 8. szám alá tervezett épület sorsa.

Az előzményeket röviden összefoglalva: a Halászlé Ünnep előtt került ki a telekre a ma is ott látható tervrajz. Ezt a közvélemény nem találta a térhez illeszkedőnek. Pethő Attila főiskolai tanár kezdeményezésére több mint kétezer aláírással tiltakoztak a bajaiak a tervezett épület megépítése ellen. Vadász György építész egy fórumon kifejezte készségét az áttervezésre. A néhány hét múltán elkészült három új változat sokak számára nagy csalódást hozott.

Más nevében nem szeretnék beszélni, véleményemet az írott sajtóban és az interneten is kifejtettem. Javasolnám, hogy a foghíj beépítéséhez a Grassalkovich palotát kell hangulati mintának tekinteni, mint a Szentháromság tér meghatározó épületét. A félreértések elkerülése végett: természetesen tisztában vagyok azzal, hogy a jelen Városháza a millenniumkor, 1896-ban épült, neoreneszánsz stílusával nem egyezik az eredeti barokk palotával. Viszont megadja a tér romantikus, bensőséges alaphangulatát, biztosítja különleges harmóniáját. A foghíjba csak a Szentháromság térbe harmonikusan illeszkedő, és nem a világ bármely városába alkalmas, amúgy szép épületet szabad emelni. A tér

hangulatának, harmóniájának megőrzése a jövő nemzedékek számára megtisztelt erkölcsi kötelességünk.

Hasonló helyzetek, a városképbe nem illő épületek létesítésének megakadályozására alakul meg Pethő Attila kezdeményezésére a Bajai Városvédő Egyesület. Ismerek borúlátó véleményeket, melyek szerint a bajai belvárosban már alig van valamit is megvédeni. Erre csak azt mondhatom, hogy amíg egyetlen épület van, amit meg kell tartani, egyetlen üres telek, melynek beépítését befolyásolhatjuk, az alakulandó egyesületnek fontos szerepe lehet.

Nem véletlen, hogy voltak már törekvések városvédő egyesület létrehozására. A néhai kiváló lokálpatrióta, dr. Hamvas József állt az élére a hajdani Városépítő- és Szépítő Egyesületnek, abban az időben, amikor a városvédő elnevezést sem engedélyezték. Jómagam, mint a Bajai Honpolgár alapító szerkesztője kíséreltem meg a folyóiratot városvédő jellegűvé tenni. Később dr. Szentjóni Szabó Tibor küzdött a nemes célért, mint a Városvédő Egyesület elnöke. Mint minden hasonló törekvés, a városvédelem is sokféle érdeklődéssel ütközik. Remélhetőleg a most alakuló egyesület számára lesz lehetőség a város javát szolgáló fellépésre, sikerül összhangot teremteni az érdekeltek között. Mindannyiunk érdekében!

Gál Zoltán

Házbontás, szuterén gépi kiásása,

tüzelőanyag, tűzifa, sóder, tőzeg, homok, építőanyag szállítás (cement, mész, téglá).

Bontott anyag ELADÓ!

Horváth Imre

teherfuvarozó, gépi rakodó

6500 Baja, Szüretelő u. 10.

Telefon: 79/322-802.

Mobil: 06-30/9569-636, 06-30/2564-213.

A Bajai Tükör következő lapszáma egy hét múlva, 2005. december 9-én jelenik meg.

Hirdetési szándékukat a 79/425-964-es telefonszámon jelezhetik.

Eladó OPEL KADETT 1,3-as gépkocsi, megkímélt állapotban.

Telefon: 20/436-20-90.

Baja, Pázmány P. u. 7.

Telefon: 79/427-082, 20/439-2621.

Vágott és cserepes virágok, karácsonyi asztaldíszek, ajándéktárgyak egyedi igény szerint is.

Házhoz szállítást is vállalunk!

Nyitvatartás: H.-P. 8-17 óráig, SZO.-V. 8-12 óráig.

Meg kell reformálni a tüdővizsgálatok rendszerét!

Európában évente 1,6 millió haláleset következik be daganat miatt. Az Amerikai Egyesült Államokban 550 ezer, hazánkban mintegy 34 ezer haláleset kiváltó oka a daganatos betegség, ami az összhaltalozás 20-25 százalékát teszi ki. A daganatos megbetegedések között első helyen a tüdődaganat szerepel. A nemrégiben ötödik alkalommal megrendezett onkológiai napon dr. Szarka Ildikó főorvosnő tartott előadást a rettegett betegségről.

A rosszindulatú megbetegedés rizikófaktorairól, kezeléséről és gyógyulási esélyeiről az előadást követően beszélgettem a bajai kórház tüdőgondozójának vezetőjével.

emelkedik. Míg a fejlett országokban nagy küzdelmeket folytattak a dohányzás visszaszorítására és ennek eredményeként a daganatok csökkentésére, nálunk tovább nő az esetek száma. Sajnos egyre emelkedik a női és a fiatalok dohányosok aránya.

Visszatérve a mutatókra! Míg 1970-ben 2530 esetből 2078 volt a férfi és 452 a nő, 2004-ben 6516 esetből 4552 férfi és 1964 nő volt. Saját tapasztalatom alapján egyetlen egy női beteggel találkoztam, aki tüdődaganatban szenvedett és nem dohányzott, de a férje viszont igen, tehát passzív dohányos volt.

- Milyen tünetek jelzik a megbetegedést?

- A tüdődaganat igen agresszív betegség. Sokáig panaszmentes. A szűréssel 30-35 százalékát fedezzük fel. A köhögés, a vércöpes, az ismétlődő tüdőgyulladás ugyanott, a láz, nehézlégzés, mellkasi fájdalom, vállfájdalom, izomsorvadás és az általános panaszok: étvágytalanság, fogyás, fáradékonyság és gyengeség. A daganatot kísérő egyéb tünetek: izületi gyulladás, visszergyulladás, izomfájdalom, hormonális zavar, idegrendszeri tünetek, tartós rekedtség, rekeszizom bénulás, vénás keringési zavar a felső testen, nyaki nyirokcsomók, agyattét okozta epilepsia, göctünet, csonttátt okozta fájdalom, kóros törés. Mindig megdöbbenek, amikor bejön egy beteg szinte panaszmentesen, a saját lábán és fél, egy éven belül meghal.

- Hogyan történik a kivizsgálás?

- A mellkas röntgen mellett mellkas CT, ritkán MRI (mágneses rezonancia vizsgálat), hörgőtükörzés, citológiai és szövettani mintavétel, biopsia (például a nyaki nyirokcsomóból), hasi ultrahang vizsgálat, csontszcintigráfia, koponya CT vagy MRI vizsgálatok segítségével. A kezelést megelőzően a beteg lebeny eltávolításával, ritkán a fél tüdő eltávolításával. Sajnos, csak 20-24 százalék műtethető. Az 5 éves túlélés kb. 50 százalék. A műtét mellett sugárkezelés történik, vagy kemoterápia.

Utóbbi kissejtes esetben elsőként választandó. Természetesen tüneti kezelést is végzünk: fájdalomcsillapítást, roborálást a legjobb ápolás reményében. Szerencsére, annak ellenére, hogy nagyon rosszindulatú betegségről van szó, a korszerű terápiának köszönhetően nő a sikeres műtét után túlélő betegek száma.

- Hogyan javíthatók ezek a riasztó adatok?

- Mint mondtam, rizikócsoporthoz szűrést kell végezni a teljes lakosság szűrés helyett. A 40 év feletti aktív dohányosokat vagy akik korábban dohányosok voltak, évente mellkas röntgenen ellenőrizni kell, esetleg köpetcytológiai vizsgálatot kell végezni. A rossz szociális körülmények között élők, alkoholisták szűrése történhet a tbc veszélye miatt. Azt tanácsolom a rizikócsoporthoz tartozóknak, hogy szokjanak le, a fiatalok pedig ne szokjanak rá a cigarettára. Ha pedig nem megy a leszokás, akkor az egészsége érdekében jelenjen meg vizsgálatra!

Rab

Rita

Az ötödik onkológiai nap alkalmából dr. Szarka Ildikó és Árvai Magdolna, a Családi Lap főszerkesztője fát ültetett

- A tüdőszűrés rendszerét a múlt század közepén vezették be Magyarországon az a szándékkal, hogy felszámolják a népbetegségnek számító tbc-t. A 70-es évek második felétől a tuberkolózis szörvanybetegséggé vált, de továbbra is fennmaradt a korábbi szűrési rendszer. Ma már a teljes lakosság ilyen jellegű szűrése nem hatékony. Szűrni kell, de nem a tbc miatt, hanem a daganatok észlelése érdekében. Sajnos, pontosan azok nem jelentkeznek szűrővizsgálatra, akik veszélyeztetettek.

- Kik tartoznak ebbe a kategóriába?

- A 40 év feletti dohányos férfiakkal évente meg kellene jelenniük ellenőrzésen. A rizikófaktorok közé soroljuk a dohányzás mindkét - aktív és passzív - formáját. Azzal kevesen vannak tisztában, hogy napi 25 szál felett 25-szörös, 15-24 szál között 15-szörös, 1-14 szál esetében 7,5-szeres, volt dohányosok esetén 4,1-szeres a kockázat. Ezt 40 ezer brit orvos 40 éves nyomon követése igazolta.

További rizikófaktor a foglalkozási ártalmak - mint az urán, a radon, az arzén, azbeszt, kromátok, nikkel, benzpirén -, a levegőszennyeződés: kátrány, kipufogógázok, valamint a régi gyulladások utáni hegek.

- Hogyan alakul a tüdődaganatok száma?

- A statisztikai adatok szerint évről évre

Városunkat érintő észrevételeiket, írásait várjuk a bajaitukor@freemail.hu címen.